

Prenumerata dwutygodnika Ropa bez „Dziennego wykazu galicyjskiej produkcji ropy“ wynosi: w Austrii rocznie 20 kor., półrocznie 12 kor.; w Niemczech rocznie 20 Mk., półrocznie 12 Mk.; we wszystkich innych państwach Związku pocztowego rocznie 30 Fr., półrocznie 16 fr. — Numer pojedynczy 1 kor., 1 Mk., 2 fr.

Z codziennym dodatkiem: „Dzienny wykaz galicyjskiej produkcji ropy“ wynosi w Austrii: miesięcznie 25 kor., w Niemczech miesięcznie 25 Mk., we wszystkich innych państwach Związku pocztowego 35 Fr. miesięcznie. „Ropa“ wychodzi każdego 10. i 25. w miesiącu. Przedruk wszystkich artykułów, tablic i notatek dozwolony tylko z wyraźnym powołaniem się na dwutygodnik „Ropa“. — Cena inseratów według specjalnej taryfy. — Adres Redakcji i Administracji: Dwutygodnik „Ropa“ Borysław. — Nr. Telefonu międzymiast. 126.

ROPA

**ORGAN ZWIĄZKU TECHNIKÓW WIERTNICZYCH,
PISMO POŚWIĘCONE
SPRAWOM PRZEMYSŁU
:: NAFTOWEGO. ::**

**ORGAN DES VERBANDES
DER BOHRTECHNIKER,
ZEITSCHRIFT FÜR DIE INTERESSEN D. GESAMTEN
PETROLEUM - INDUSTRIE.**

Bezugspreise der Halbmonatschrift „Ropa“ ohne Beilage, „Der Tagesausweis der Galizischen Rohölproduktion“ beträgt: für Österreich K. 20 pro Jahr, K. 12 halbjähr., für Deutschland jährlich Mk. 20, halbjährlich Mk. 12, für alle anderen, Ländern des Weltpostvereines jährlich Frs. 30, halbjährlich Frs. 16. — Einzelnummer K., 1, Mk. 1, Frs. 2.

Mit der Beilage: „Tagesausweis der Galizischen Rohölproduktion“ für Österreich: Kr. 25 monatlich, für Deutschland Mk. 25 monatlich, für alle anderen Ländern des Weltpostvereines Frs. 35 monatlich. „Ropa“ erscheint am 10. u. 25. jeden Monates. Nachdruck sämtlicher Artikel, Tabellen u. Notizen ist nur mit Quellenangabe gestattet.

Inscriptionspreise nach speziellem Tarif. — Adresse der Redaktion und Administration: Halbmonatschrift „Ropa“ Borysław. — Interurban. Telephon Nr. 126.

4 Nr. 4. Tom III. 25. Lutego 1912. — Borysław — 25. Februar 1912. III. Band. Rok II.

Galicyjskie Karpackie Naftowe Towarzystwo Akcyjne

dawniej Bergheim & Mac Garvey.
ROK ZAŁOŻENIA 1883.

Kopalnie i rafinerie nafty.
Fabryka kotłów i narzędzi wiertniczych,
odlewnia żelaza w Gliniku-Maryampolskim.
Fille: w Borysławiu i Tustanowicach.

Wyrób wszelkich maszyn i narzędzi wchodzących
w zakres wiertnictwa i eksploatacji nafty, kana-
dyjskim, linowo-żerdziowym, jak i każdym
innym systemem.

Kanadyjskie żurawie wiertnicze, ulep-
szonej, lekkiej i ciężkiej konstrukcji
dla każdej głębokości, kołowroty, ma-
szyny i kotły parowe, narzędzia wszel-
kiego rodzaju, wieże wiertnicze, pompy
parowe etc. etc.

Specjalność:

Świdry ekscentryczne, Patent W. H. Mac Garvey.
Parowe maszyny wiertnicze, wyciągi fłokowe
od 50—100 HP, przenośne żurawie wiertnicze.

Cenniki i kosztorysy darmo i opłatnie.

Adres dla telegramów:

do Wiednia: PETROLKARPAT, WIEN
do Glinika Maryamp.: KARPAT, GLINIK MARYAMP.
do Borysławia: EKSCENTER, BORYSLAW.
Skład komisowy w Borysławiu u Firmy MAREK SEEMANN.

Galizische Karpathen-Petroleum- Aktiengesellschaft

vormals Bergheim & Mac Garvey.
GEGRÜNDET 1883.

Rohölgruben u. Raffinerien, Bohrwerkzeuge-
u. Maschinenfabriken, Eisengiesserei & Kessel-
schmiede in Glinik-Maryampolski, Galizien.
Zweigwerke in Borysław u. Tustanowice, Gal.

Erzeugung aller Artikel für Bohrzwecke und
Petroleumgewinnung nach kanadischem u. jedem
andern gebräuchlichen System und für kombi-
nierte Seil- und Stangenbohrung.

Verbesserte kanadische Bohrkräne, leich-
ter und schwerer Konstruktion für alle
Tiefen, Pumpeneinrichtungen, Dampf-
kessel und -Maschinen, sowie Bohr-
werkzeuge jeder Art, Bohrtürme,
Pumpen etc. etc.

Spezialitäten:

Exzentrische Bohrmeisel, Patent W. H. Mac Garvey.
Bohrdampfmaschinen, Dampfförderhaspeln, (ver-
schiedene Typen v. 50—100 HP) Fährbare Bohrkräne.

Preislisten u. Kostenüberschl. gratis u. franko.

Telegramm-Adresse:

für Wien: PETROLKARPAT, WIEN
für Glinik-Maryamp.: KARPAT, GLINIK MARYAMPOL.
für Borysław: EXCENTER, BORYSLAW.
Kommissionslager für Borysław: bei MARKUS SEEMANN.

Tow. akc. dla przem. naftowego

Adres dla telegr.:
„Nafta“ Borysław.

W BORYSŁAWIU

Międzymiastowy
telefon Nr. 13.

Fabryka narzędzi wiertniczych w Borysławiu wykonuje i ma na składzie:

Żurawie wiertnicze szczególnie silnej konstrukcyi,

Żerdzie wiertnicze z najlepszego materiału,

Świdry ekscentryczne patentu M. Longchamps'a, jakoteż wszelkie przybory do głębokich wierceń,

Tłoki do wydobywania ropy patentu Mikucki, Krynicki, Żubr,

Wyciągi tłokowe własnego systemu,

Zbiorniki na ropę opałową,

Gazowniki specjalnej konstrukcyi,

Mierniki na ropę,

Odlewy żelazne i metalowe,

Naprawa kotłów parowych.

 Cenniki i kosztorysy na żądanie.

JULIUSZ EIFERMAN

■■■■■■■■ **DRONOBYCZ.** ■■■■■■■■

FILE i SKŁADY:

BORYSŁAW, TUSTANOWICE i LWÓW.

Jako zastępca dla Galicyi i Bukowiny:

Królewsko węgierskich hut żelaza, ■■■■

St. Egiptyjskiej fabryki lin drucianych, ■■

„Worthingtona“ fabryki pomp parowych i powietrznych,

utrzymuję na swych składach i sprzedaję po najniższych cenach: rury kute zwykłe i bez szwu wszelkiego rodzaju i łączniki do tychże, liny stalowe druciane, pompy parowe i powietrzne o najwyższych ciśnieniach. — Ponadto utrzymuję na składzie i sprzedaję po cenach tańszych od konkurencyi:

znakomite maszyny i kotły parowe i inne przybory dla urządzeń wiertniczych.

Galicyska fabryka narzędzi wiertniczych Perkins, Mac' Intosh & Zdanowicz

SPÓŁKA Z O. P.

PRZEDTEM

PERKINS, MAC' INTOSH & PERKINS

rok założenia 1885.

**BIURO CENTRALNE
i FABRYKA STRYJ.**

Stacya kolejowa,
Urząd pocztowy
i teleg. w Stryju.

Konto poczt. Kasy
oszczędn. 21.576.

Telegramy:
„ŚWIDRY“, Stryj.

Nr. telefonu 7.

**FABRYKI UBOCZNE
w GALICJI:**

Borysław,
telefon Nr. 16.

Tustanowice,
telefon Nr. 9.

Borysław-Wolanka,
telefon Nr. 64.

Wykonują i dostarczają:

MASZYNY, narzędzia i urządzenia służące do głębokich wierceń za naftą systemem kanadyjskim linowym i płuczkowym.

ŻURAWIE wiertnicze kanadyjskie z najświeższymi ulepszeniami, dostosowane do rozmaitych głębokości.

SZKIELETY żurawi jakoteż wież wiertniczych w konstrukcyi żelaznej, łatwo rozbieralne.

KOŁOWROTY parowe w różnych wielkościach znanej pierwszorzędnej jakości. (Obecnie 60 kołowrotów w ruchu.)

POMPY parowe, kieraty pompowe i pompy ropne, jakoteż całe kompletne urządzenia do eksploatacyi ropy.

SPECYALNOŚĆ: Świdry ekscentryczne Patent Mac Garvey we wszelkich dymenzyach.

NARZĘDZIA i przybory wiertnicze do systemów kanadyjskiego, linowego i płuczkowego.

ŻERDZIE wiertnicze z żelaza osobliwego gatunku, sztangi ratunkowe z jednej sztuki wykute, bez spawki, w rozmaitych wymiarach i kalibrach, śruby ratunkowe sprzężone, na łożyskach kulowych obracalne, poruszalne z zewnątrz wieży.

Fabryka w Anglii:

Perkins, Mac' Intosh
Petroleum Tool &
Boring Co. Limited,
w St. Albans.

Telegramy:
BORING, St. Albans.

Biuro:

London, E. C.

Bishopsgate 79.

Telegramy:
OLEBORERS, London.

**Jeneralny zastępca
dla Europy:**

Towarzystwo dla
handlu, przemysłu
i roln. we Lwowie,
ul. Romanowicza l. 1.

Telegramy:
Towarzystwo handlowe, Lwów.
Telefon Nr. 168.

Zastępstwa we wszystkich centrach przemysłu naftowego kraju i zagranicy.

Eksportowe dostawy uskutecznione w znacznych rozmiarach do wszystkich prawie miejsc kuli ziemskiej.

Znaczny zapas wyrobów posiadamy na składzie tak w naszej fabryce w Stryju jakoteż w magazynach Towarzystwa dla handlu, przemysłu i rolnictwa w Borysławiu i Tustanowicach.

Galizische Bohrwerkzeug-Fabrik

Perkins, Mac' Intosh & Zdanowicz

GESELLSCHAFT M. B. H.

VORMALS

PERKINS, MAC' INTOSH & PERKINS

gegründet 1885.

**ZENTRALBUREAU
& FABRIK, STRYJ.**

Bahn-, Post- &
Telegraphen-Station
Stryj.

Postsparkassen-
Konto Nr. 21.576.

Telegramm-Adresse:
„ŚWIDRY“ Stryj.

Telephon Nr. 7.

**ZWEIG-FABRIKEN
IN GALIZIEN:**

Boryslaw,
Telephon Nr. 16.

Tustanowice,
Telephon Nr. 9.

Boryslaw-Wolanka,
Telephon Nr. 64.

Erzeugen und liefern:

MASCHINEN, Werkzeuge u. komplette Einrichtungen für Tiefbohrungen nach kanadischem System für Seil und Spülbohrung.

BOHRKRÄNE nach verbessertem kanadischem System und allerneuesten Konstruktionen ausgeführt für entsprechende Tiefen.

TRANSPORTABLE und leicht montierbare Bohrkranne und Bohrturmgerüste aus Phosphorisen.

DAMPFFÖRDERHASPEL für Rohölgewinnung aus Bohrlöchern mittels Kolben in verschiedenen Grössen in bekannter erstklassiger Qualität, wovon über 60 Stück im Betriebe.

DAMPFPUMPEN, Pumprigs und Rohölschachtpumpen, wie auch komplette Einrichtungen von Rohölpumpenanlagen.

SPECIALITÄT: Excentermeisel Patent Mac Garvey in allen Dimensionen.

BOHRWERKZEUGE und Bohrutensilien für kanadisches System, Freifallseil und Spülbohrung.

BOHRSTANGEN vom Specialeisen, Rettungsstangen aus einem Stück ohne Schweiss in verschiedenen Dimensionen und Kaliber.

SICHERHEITSRETTUNGSSTANGEN, gekuppelt, an Kugellager laufend, zum Betreiben ausserhalb des Bohrturmes.

Fabrik in England:

Perkins, Mac' Intosh,
Petroleum Tool &
Boring Co. Limited.
St. Albans.

Telegramme:
BORING, St. Albans.

Bureau:

London, E. C.

79, Bishopsgate.

Telegramme:
OLEBORERS, London.

**General-Vertreter
für Europa:**

Verein für Handel,
Gewerbe & Acker-
bau in Lemberg,
Romanowiczgasse 1.

Telegramm-Adresse:
HANDELSVEREIN, Lemberg.
Telephon Nr. 168.

Vertretungen in allen grösseren Stellen der Rohölindustrie im In- und Auslande.
Exportlieferungen im bedeutenden Masse an alle Naphtagebiete des Erdreiches.

Grosse Vorräte von allen Erzeugnissen in der Fabrik in Stryj
lagernd, wie auch in Magazinen des Vereines für Handel,
Gewerbe und Ackerbau in Boryslaw und Tustanowice.

ZWIĄZEK TECHNIKÓW WIERTNICZYCH
w BORYSŁAWIU.

ZWYCZAJNE
WALNE ZGROMADZENIE
ZWIĄZKU TECHNIKÓW WIERTNICZYCH
w BORYSŁAWIU,

ODBĘDZIE SIĘ

WE WTOREK DNIA 27. LUTEGO 1912 w SALI „SOKOŁA“
w BORYSŁAWIU O GODZ. 5. POPOŁUDNIU.

PORZĄDEK DZIENNY:

- 1) Odczytanie protokołu z poprzedniego Walnego Zgromadzenia.
- 2) Sprawozdanie Wydziału z działalności.
- 3) Sprawozdanie Komitetu Redakcyjnego „Ropy“ organu Związku Techników wiertniczych.
- 4) Sprawozdanie komisji rewizyjnej.
- 5) Wybór nowego Wydziału.
- 6) Wnioski i interpelacje.

Na powyższe Zgromadzenie zaprasza P. T. Członków

WYDZIAŁ ZWIĄZKU TECHNIKÓW
WIERTNICZYCH w BORYSŁAWIU

J. NOWICKI

Sekretarz.

F. J. HENDRICH

Prezes.

FIGIP TRAPP

Koncesjonowany
przedsiębiorca
— budowlany. —

**Tustanowice-
Wolanka.**

Telefon Nr. 149.

Adres telegraficzny:

Trapp, Wolanka.

STANISŁAW ULANOWSKI

przedsiębiorca
— budowlany. —

**Tustanowice-
Wolanka.**

Telefon Nr. 206.

Adres telegraficzny:

Ulanowski, Wolanka.

EISIG JOLLES

skład żelaza, artykułów
technicznych i elektro-

 technicznych.

BORYSLAW

UL. KOŚCIUSZKI.

Nr. TELEFONU 65.

Roman Gierszyński i Ska

**Fabryka narzędzi i instrumentów wiertniczych
w TUSTANOWICACH**

fach poczt. Nr. 159. Boryslaw. Telefon 159.

Wykonuje wszelkie roboty kopalniane jako to:
kompletne żurawie wiertnicze najnowszego syste-
mu, kompletne urządzenia wyciągowe (hasple)
Wypożyczalnia Instrumentów wiertniczych oraz żerdzi ratunkowych.

Roboty wykonuje w najkrótszym terminie
i po cenach bardzo przystępnych.

Dostawę uskutecznia się własnymi kołmi.

Skład maszyn i artykułów, dla wszystkich gałęzi przemysłu Fell & Erdheim, Drohobycz

filie w Boryslawiu i Tustanowicach.

Kotły, maszyny, rury pompowe, gazowe, łączniki, wentyle,
injektory, manometry, wodoskazy, liny druciane, manilowe,
narzędzia wiertnicze, pasy, smary, cegły i tuby korkowe do
okładania kotłów i rur.

Wszelkie przybory do elektryki służące, jak:

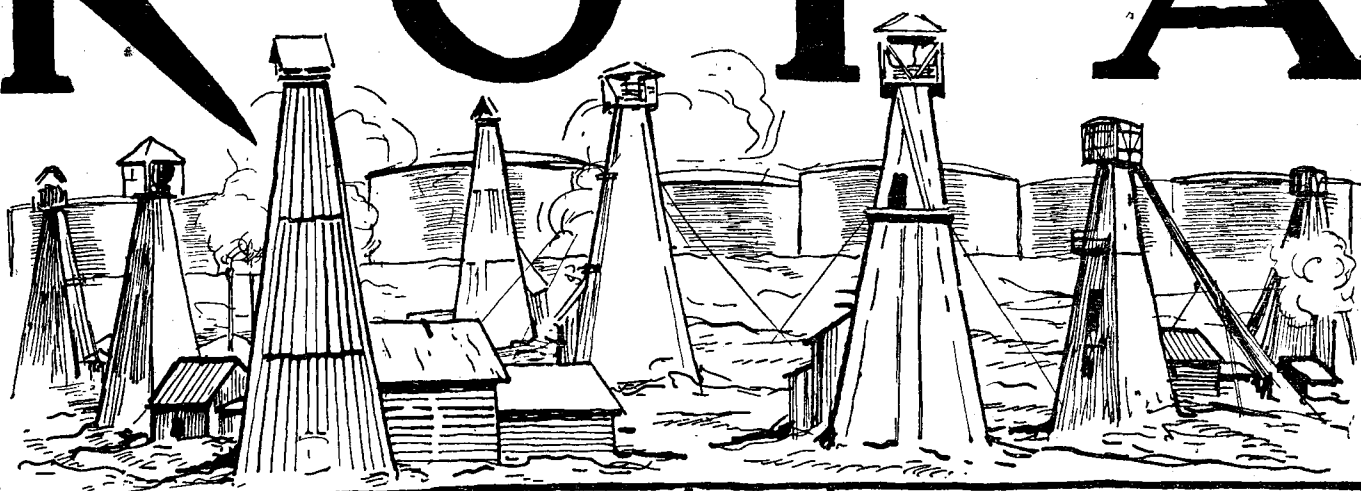
dynama, motory, lampy różnego gatunku, żarówki, woltmetry,
ampermetry, druty elektryczne miniowane i zwykłe, oraz
wszelkie w zakres elektryki wchodzące artykuły.

KOSZTORYSY NA ŻĄDANIE BEZPŁATNIE.

Telefon: Boryslaw Nr. 38.

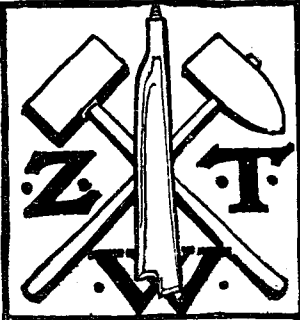
Telefon: Drohobycz Nr. 104.

ROPA

PRZEMYSŁ
HANDEL

ORGAN ZWIĄZKU
TECHNIKÓW
WIERTNICZYCH

TECHNIKA
PIŚMIENNICTWO

ORGAN DES VER-
BANDES DER BOHR-
TECHNIKER

Nr. 4. Tom III. 25. lutego 1912. — Borysław — 25. Februar 1912. III. Band. Rok II.

WYPOWIEDZENIE UMOWY KARTELOWEJ.

Już przy zawieraniu umowy kartelowej w listopadzie zeszłego roku, wiedziano na pewne, że w lutym b. r. umowa ta zostanie wypowiedziana i dlatego też nadano kartelowi charakter niejako próbnej organizacyi, wprowadzając do umowy możliwość wypowiedzenia jej z dniem 28. lutego b. r. Wypowiedzenia przeto umowy, jak do tej pory przez cztery rafinerie, nie należy uważać za niespodziewane.

Jako powód wypowiedzenia podają wszystkie rafinerie okoliczność, że nie są w stanie płacić premii do funduszu eksportowego w dotychczasowej wysokości, jak również, że od czasu zawiązania kartelu cena ropy poszła w górę a rząd wzbrania się pozwolić na podniesienie ceny nafty ponad 35 koron loko Bogumin.

Centralny komitet kartelowy zbierał się już parę razy w celu wynalezienia sposobu wyjścia obecnej sytuacji. Konferencje te nie doprowadziły jednak na razie do niczego, a sytuację wikłają jeszcze rafinerie „outsiderów”, które zobowiązały się przystąpić do organizacyi kartelowej pod warunkiem, że wszystkie inne rafinerie do niej należeć będą.

Dziś możnaby zaradzić rozbiciu kartelu przez podwyższenie ceny nafty wewnątrz monarchii i przez zmniejszenie premii eksportowych. Na pierwszą ewentualność nie zgodzi się rząd, który staje w obronie konsumentów, na drugą zaś niechcą się zgodzić ra-

KÜNDIGUNG DES KARTELLVERTRAGES.

Schon beim Abschliessen des Kartellvertrages im November vorigen Jahres war man sich darüber klar, dass im Februar 1912 dieser Vertrag gekündigt wird, und deshalb wurde in dem Vertrage die Möglichkeit der Kündigung desselben berücksichtigt. Somit soll die bereits von vier Raffinerien eingereichte Kündigung des Kartellvertrages nicht als unvorausgesehen betrachtet werden.

Als Ursache der Kündigung, wird seitens der Raffinerien die Angelegenheit angegeben, dass sie nicht im Stande seien, die Exportprämien in der bisherigen Höhe zu zahlen, als auch, dass seit der Zeit der Kartellgründung die Rohölpreise bedeutend gestiegen sind, wogegen die Regierung, eine Preiserhöhung für Leuchtöl über 35 Kronen Parität Oderberg nicht genehmigen will.

Das Zentralkomitee der Kartellorganisation, hat wiederholt Sitzungen abgehalten, auf welchen über die Möglichkeit der Sanierung der Organisation beraten wurde. Diese Konferenzen sind jedoch bis jetzt erfolglos geblieben. Die Sache verwickeln noch mehr diejenigen Raffinerien, welche der Organisation unter der Bedingung beizutreten versprochen, dass alle anderen Raffinerien, derselben beitreten werden.

Heute könnte man die Kartellorganisation durch Erhöhung des Naphtapreises oder durch Ermässigung der Exportprämien aufrechterhalten.

Auf die erste Eventualität will der Staat, welcher den Konsumenten zu schützen sucht, seine

finerye, które otrzymały duży kontyngent eksportowy a mały stosunkowo kontyngent wewnętrzny.

Wobec tego stanowiska dwóch decydujących czynników, nie można dziś przewidzieć, w jakim kierunku pójdą dalsze pertraktacje.

W każdym razie nastąpi obecnie kilkumiesięczne prowizoryum, w ciągu którego komitet centralny organizacyi kartelowej będzie się starał o wyszukanie dróg prowadzących do ułatwienia porozumienia pomiędzy rafinerjami.

W ciągu dotychczasowego trwania kartelu, rafinerzy mieli sposobność dokładnie skalkulować jak daleko mogą pójść w ustępstwach i nie wątpimy, że po przeprowadzeniu reorganizacyi i układów, kartel stanie na trwałych podstawach.

WALNE ZGROMADZENIE KRAJOWEGO ZWIĄZKU PRODUCENTÓW ROPY.

Dnia 5-go b. m. odbyło się zwyczajne walne zgromadzenie „Krajowego Związku producentów ropy“ z następującym porządkiem dziennym:

1. Odczytanie protokołu z ostatniego ogólnego Zgromadzenia.
2. Ogólne sprawozdanie.
3. Przedłożenie bilansu za okres od 1/5. 1910 — 30/4. 1911.
4. Sprawozdanie komisji rewizyjnej.
5. Przedłożenie wniosku o rozdział zysku.
6. Wybór członków Rady Nadzorczej.
7. Wybór członków komisji rewizyjnej.

W zgromadzeniu wzięli udział członkowie reprezentujący przeszło 15.000 udziałów. Przewodniczył zgromadzeniu prezes Rady Nadzorczej Inżynier Wolski, który powołał na sekretarzy Pp: Sulimirskiego i Klarfelda. Przyjęto do wiadomości protokół z ostatniego Walnego Zgromadzenia, który odczytał sekretarz Rady Nadzorczej Dr. Kreisberg. Prezes poświęcił kilka słów wspomnieniu zmarłemu członkowi Rady Nadzorczej śp. Zygmunta Ducińskiego; poczem dyrektor Dr. Wasserberger imieniem Dyrekcyi złożył ogólne sprawozdanie z działalności Związku. Głównem zadaniem Zarządu Związku było starać się o podniesienie ceny ropy i o możliwe zmniejszenie różnicy pomiędzy zaliczką wypłacaną przez Związek a ceną ropy targowej. W tym celu Dyrekcyja osiągnęła zmianę umowy z rządem, by ilość dostarczanej rządowi ropy, była zależną od ilości ropy dostarczonej Związkowi przez komitentów. Przy obecnej ilości Związek jest obowiązany dostarczać rządowi tylko czwartą część i Dyrekcyja wskutek tego ma nadzieję, że w przyszłej kampanii będzie mogła wydatnie podnieść zaliczkę i zmniejszyć różnicę pomiędzy zaliczką a ceną targową ropy do możliwego minimum. Zmniejszeniu się produkcji z powodu częściowego zawodnienia szybów w Tustanowicach starał się Związek przeciwdziałać i w tym celu poparł akcyę, którą wszczęła Izba pracodawców w Borystawiu dla zwalczania wody. Związek żywo się interesuje wierceniem na dawnych i nowych terenach i akcyę tę popierać będzie, by podnieść ogólną produkcję ropy w kraju; Związek wita z zadowoleniem powstanie kartelu rafinerów

Einwilligung nicht geben, und auf die zweite Eventualität wollen diejenigen Raffinerien nicht eingehen, welche einen grossen Export- und einen kleinen Inlandkontingent erhalten haben.

Angesichts dieser Stellungnahme der zwei massgebenden Faktoren, kann man heute nicht voraussehen, in welcher Richtung und auf welcher Grundlage die weiteren Verhandlungen geführt werden. Allerdings wird jetzt ein paarmonatliches Provisorium eintreten, während welchen das Zentralkomitee sich bestreben wird ein Mittel, welches zur Einigung der Raffineure führte, zu finden.

Während der Dauer des soeben gekündigten „Probekartells“ war den Raffinerien die Gelegenheit geboten ihre Kalkulationen aufs genaueste durchzuführen und zu prüfen und wir geben der Hoffnung Ausdruck, dass nach der Neudurchführung der Verhandlungen die Kartellorganisation auf eine feste Basis gestützt, ihre Agenden anfangen wird.

GENERALVERSAMMLUNG DES LANDES VERBANDES DER ROHOELPRODUZENTEN.

Am 5. d. M. fand die III. ordentliche Generalversammlung des Landesverbandes der Rohölproduzenten in Lemberg mit folgender Tagesordnung, statt:

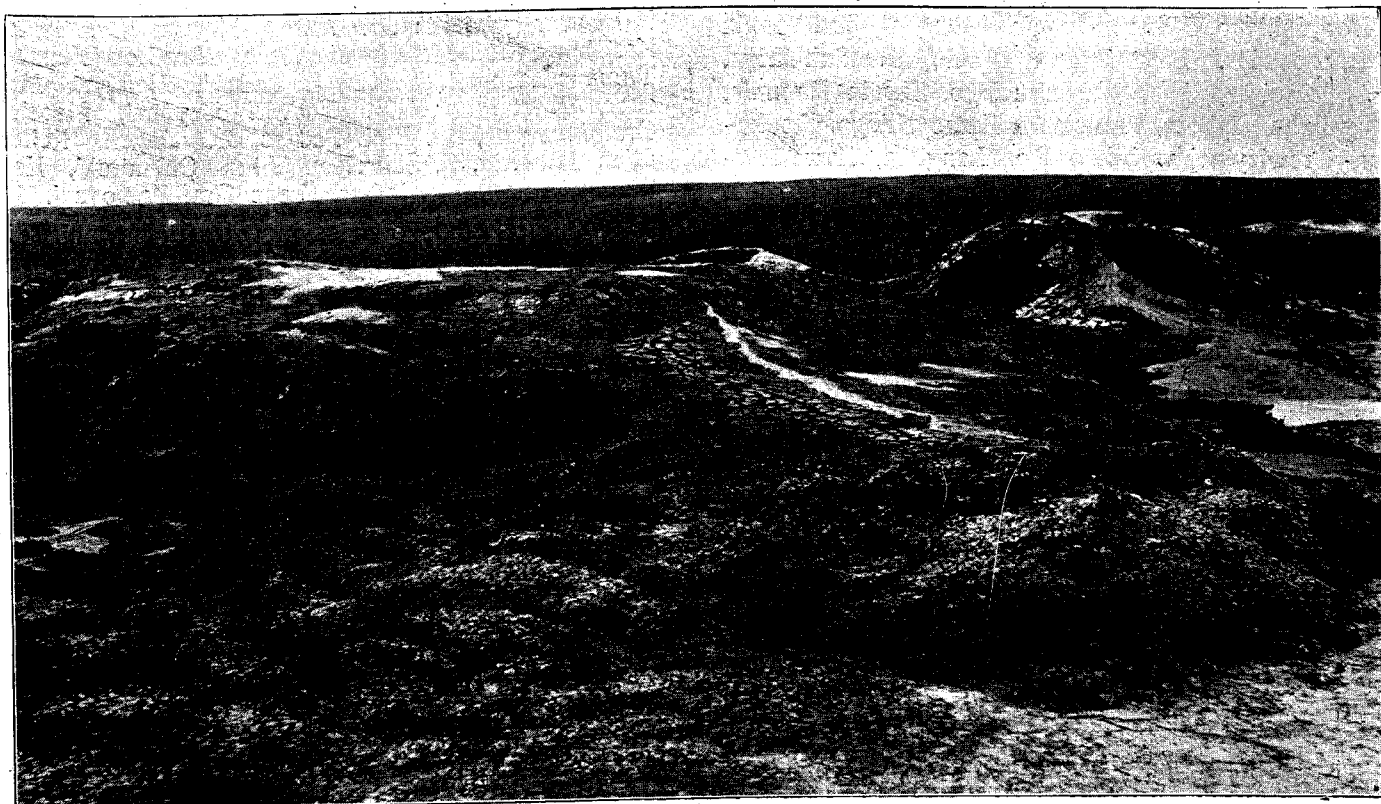
1. Vorlesung des Protokolls der letzten Generalversammlung.
2. Allgemeiner Bericht.
3. Vorlage der Bilanz für die Geschäftsperiode vom 1/5. 1911 bis 30/4. 1911.
4. Bericht der Revisionskommission.
5. Antrag über die Gewinnverteilung.
6. Wahl neuer Aufsichtsratsmitglieder.
6. Wahl der Revisionskommission.

Die Mitglieder, welche in der Versammlung teilnahmen, vertraten 15000 Anteile. Es wurde somit die statutenmässig verlangte Mehrheit repräsentiert.

Der Vorsitzende Präses des Aufsichtsrates Herr Ing. Wolski hat als Sekrätäre der Versammlung, die Herren Sulimirski und Klarfeld berufen.

Das Protokoll der letzten Generalversammlung wurde vom Sekretär des Aufsichtsrates H. Dr. Kreisberg vorgelesen und zur Kenntnis genommen.

Der Präsident widmete einige warmen Worte dem dahingeschiedenen Aufsichtsratsmitgliede Z. Duciński, wonach H. Dr. Wasserberger im Namen der Direktion des Verbandes den Generalbericht erstattete. Die Hauptaufgabe der Verwaltung war das Bestreben, die Rohölpreise zu heben, und die Differenz zwischen dem Marktpreise und dem an die Komitenten gezahlten Vorschusse möglichst zu reduzieren. Es gelang der Direktion eine Änderung des Vertrages der Regierung zu erwirken, wonach bloss ein vierter Teil des von den Komitenten eingelieferten Rohöls zum Vertragspreise der Regierung abgegeben wird. Die Direktion hofft dadurch die Vorschusspreise in der Zukunft erhöhen zu können. Dem Sinken der Produktion infolge teilweiser Verwässerung der Tustanowicer Schächte bestrebt sich der Verband durch Unterstützung der von der Arbeitgeberkammer eingeleiteten Aktion zur Bekämpfung der Verwässerung, entgegenzuwirken. Der Verband interessiert sich lebhaft für die Neubohrungen im alten und neuen Oelfeldern Galiziens, und wird die Bohraktion nach Möglichkeit unterstützen. Der Verband begrüsst mit Zufriedenheit das Zustandekommen des

Wulkany błotne. — Schlammvulkane.

i jest świadom tego, że do powstania kartelu dużo się przyczyniło podniesienie się ceny ropy przez działalność Związku. W końcu wspomniał dyrektor Wasserberger o zrzeszeniu się towarzystw rurociągowych, z którym to zrzeszeniem Związek prawdopodobnie zawrze umowę, na mocy której będzie miał wpływ na administrację tych rurociągów.

Sprawozdanie bilansowe za czas od 1/5. 1910. roku do 30/4. 1911. roku przedłożył dyrektor Przybyłowicz. Czysty zysk Związku, jako towarzystwa udziałowego według sprawozdania wyniósł K. 45.442 i 30 halerzy; dochody Związku brutto z regulatywowej prowizji przy sprzedaży ropy wynosiły 501.117 koron i 69 halerzy. Nad sprawozdaniem bilansowym rozwinęła się dyskusja, w której zabierali głos pp.: Jonasz, Dr. Moszyński, Dr. Neumann, Fabiański i dyrektorowie: Przybyłowicz i Wasserberger; bilans przyjęto do wiadomości i uchwalono wniosek Inż. Fabiańskiego, by szczegółowy bilans wykładany był 14 dni przed Walnem Zgromadzeniem w biurach Związku, by każdy członek mógł dokładnie przejrzeć wszystkie szczegółowe pozycje.

Pan Langier stwierdził imieniem komisji rewizyjnej zgodność pozycji bilansowych z książkami, znalazł, iż rachunkowość prowadzona jest w Związku wzorowo i postawił wniosek o udzielenie Radzie Nadzorczej i Dyrekcji absolutorium, co uchwalono. Zgromadzenie przyjęło wniosek Rady Nadzorczej, by udziałowcom wypłacono 8% dywidendy, by 30% zysku przeniesiono do funduszu rezerwowego zaś resztę około 4.000 koron przeniesiono na rok następny.

Do Rady Nadzorczej wybrano następujących 18 członków Rady: Dr. Alfreda Halbana, Dr. Izidora Kreisberga, Alojzego Liebermana, Mieczysława Longchamps, Tomasza Łaszczę, Bolesława Łodzińskiego,

Raffineurenkartells, und ist sich dessen bewusst, dass die Preiserhöhung des Rohöls um welche sich der Verband bestrebt, viel dazugetragen hat. Herr Direktor Wasserberger sprach weiter über die Amalgamation der Pipegesellschaften, und bemerkte, dass mit den Amalgamierten Gesellschaften der Verband wahrscheinlich in einen Vertrag eingehen wird, auf Grund welchen, der Verband seinen Einfluss auf die Administration derselben ausüben im Stande wird.

Sodann hat der Direktor Przybyłowicz den Bilanzbericht für das Geschäftsjahr vom 1/5. 1910—30/4. 1911. erstattet. Der Reingewinn des Verbandes als einer Anteilgesellschaft hat in dem Berichtsjahre K. 45.442:30 erreicht. Die Bruttoeinnahmen des Verbandes für die regulativmässige Provision beim Rohölverkaufe betrugen K. 501.117:69.

In der Bilanzdiskussion haben die Herren Jonasz, Dr. Moszyński, Dr. Neuman, Ing. Fabiański, und die Direktoren Przybyłowicz und Wasserberger teilgenommen. Die Bilanz wurde zur Kenntnis genommen, und der Antrag des Herrn Ing. Fabiański, die genaue Bilanz solle 14 Tage vor der Generalversammlung im Geschäftslokale des Verbandes zur Einsicht der Mitglieder ausgelegt werden, beschlossen.

Herr Langier konstatierte im Namen der Revisionskommission die Uebereinstimmung der Bilanz mit den Buchposten. Er bemerkte, dass die Buchführung des Verbandes eine mustergiltige ist und stellte den Antrag um Erteilung des Absolutariums dem Aufsichtsrate und der Direktion, was beschlossen wurde.

Die Generalversammlung beschloss, auf Antrag des Aufsichtsrates die Auszahlung aus dem Reingewinne einer 8% Dividende, den Übertrag der weiteren 30% in den Reservefond, und den Übertrag des Saldos im Betrage von ca 4000 Kronen auf neue Rechnung.

Henryka Machera, Alberta Milara, Dr. Tadeusza Moszyńskiego, Maurycego Hr. Mougeot, Dr. Emila Parnasa, Dr. Eugeniusza Reitera, E. Schläfriga, S. Schreiera, Wita Sulimirskiego, Karola Rummla, Zygmunta Stybera, Franciszka Zamoyskiego. Do komisji rewizyjnej wybrano Pp. Langiera, Zawadowskiego, Fischera i Dr. Moritza Tiegermana; na tem Walne Zgromadzenie zamknięto.

Po południu tegoż samego dnia odbyło się posiedzenie nowo-wybranej Rady Nadzorczej. Na tem posiedzeniu przyjęto rezygnację nowo wybranego członka Rady Nadzorczej Pana Karola Rummla, w miejsce którego kooptowano Dra Pawła Schwarza, oprócz tego kooptowano Pana Stanisława Kurza; dalej ukonstytuowała się Rada Nadzorcza zostawiając ponownie wybranym członkom Rady Nadzorczej Bolesławowi Łodzińskiemu i Dr. Alfredowi Halbaniowi godność wiceprezesów i Dr. Kreisbergowi godność sekretarza Rady. Oprócz tego delegowała Rada Nadzorcza do komitetu egzekutywnego Pana Tomasza Łaszcza. Rada Nadzorcza po dłuższej dyskusji, w której zabierali głos Pp.: Kiesler, Dr. Reiter, Hr. Zamoyski, Dr. Moszyński, prezes Wolski, nadradca Horszowski, Przybyłowicz i Wasserberger, uchwaliła treść wniosków, a więc by Krajowy Związek producentów objął administrację Związku bruttowców, dalej by Dra Goldhammera mianować konsulentem prawnym komitetu egzekutywnego i Rady Nadzorczej, by komitet egzekutywny zaangażował syndyka dla Dyrekcji Związku, wreszcie, by dyrektorowi Drowi Wasserbergowi nadać tytuł dyrektora generalnego.

W SPRAWIE NOWYCH PRZEPISÓW GÓRNICZO-POLICYJNYCH.

Ogłoszone w dzienniku ustaw i rozporządzeń krajowych Nr. 101 i 102 przepisy górniczo-policyjne dla kopalń oleju ziemnego w Galicyi z 24/VI. 1911. L. 3000, poruszyły swoją niczem nieuzasadnioną bezwzględnością i przesadną surowością, wszystkich pracujących w przemyśle naftowym, a wyrazem tego ruchu był zwołany przez Izbę pracodawców w przemyśle naftowym wiec przedsiębiorstw i firm naftowych w dniu 16. stycznia br. w Boryslawiu.

Wiec ten uchwalił między innemi wysłać deputację do Starostwa górniczego w Krakowie i do Ministerstwa robót publicznych we Wiedniu, celem przedstawienia tym władzom wszystkich uciążliwości nowych przepisów i wyjednania ich zmiany. (Ropa Nr. 3).

Deputacya składająca się nietylko z przedstawicieli zagłębia Boryslawskiego pp. Longschamps, Mészáros, Mikuckiego, Sroczyńskiego i Szczepanowskiego, ale także z delegatów z zachodu p. Balásza a ze wschodu p. Klobassy, udała się pod przewodnictwem p. Mac' Garveya w dniu 28. stycznia br. do p. Szefa sekcji Homana z memoriałem i gotowym już projektem zmiany rzeczonych przepisów.

In den Aufsichtsrat wurden die folgenden 18 Mitglieder gewählt: Dr. Alfred Halban Dr. Isidor Kreisberg, Alois Liebermann, Mieczysław Longchamps, Thomas Łaszc, Bolesław Łodziński, Heinrich Macher, Albert Milar, Dr. Tad. Moszyński, Maurice Graf Mougeot, Dr. Emil Parnas, Dr. Eugen Reiter, Elias Schläfrig, S. Schreier, Vitus Sulimirski, Karl Rummel, Zygmunt Styber, Franz Graf Zamoyski.

Zur Revisionskommission wurden gewählt die Herren: Langier, Zawadowski, Fischer, & Dr. Moritz Tiegermann.

Sodann wurde die Sitzung geschlossen.

Am Nachmittag desselben Tages, hat die Sitzung des neugewählten Aufsichtsrates stattgefunden. Es wurde die Resignation des neugewählten Mitgliedes des Aufsichtsrates Herrn Rummel zur Kenntnis genommen und in dessen Stelle Herr Dr. Paul Schwarz kooptiert. Zu dem Aufsichtsrate wurde ausserdem noch Herr Stanisław Kurz kooptiert. Sodann hat sich der Aufsichtsrat konstituiert. Die Herren Łodziński und Dr. Halban wurden zu Vizepräsidenten, und Dr. Kreisberg zum Sekretär des Rates gewählt. Ausserdem wurde Herr Thomas Łaszc zum Exekutivkomitee delegiert.

Nach einer längeren Diskussion, in welcher die Herren Kiesler, Dr. Reiter, Graf Zamoyski, Dr. Moszyński, Präses Wolski, Horszowski, Przybyłowicz und Wasserberger teilnahmen, beschloss der Aufsichtsrat die vom Vizepräsidenten gestellten Anträge und zwar: der Landesverband der Rohölproduzenten, soll die Administration des Vereines der Bruttoanteilbesitzer übernehmen, Dr. Goldhammer zum Beirat des Exekutivkomitees und des Aufsichtsrates zu ernennen, einen Syndikus für die Direktion des Verbandes zu ernennen, und dem Herrn Direktor Wasserberger den Titel des Generaldirektors zu erteilen.

DIE NEUEN BERGPOLIZEILICHEN VORSCHRIFTEN.

Die in dem Landesverordnungsblatte Nr. 101 & 102 vom 24/VI 1911 Zahl 3000, veröffentlichte bergpolizeilichen Vorschriften für die galizischen Mineralölgruben, haben wegen ihres unbegründeten Absolutismus und übertriebener Strenge, in den Kreisen der galizischen Petroleumindustriellen eine reaktionierende Bewegung hervorgerufen. Diese Bewegung hat den Ausdruck in dem von der Arbeitsgeberkammer am 16. Januar ac. zusammenberufenen Tage der Petroleumfirmen und Unternehmer, gefunden.

Der Tag hat u. a. beschlossen, eine Deputation an die Berghauptmannschaft in Krakau und an das Ministerium für öffentliche Arbeiten zu entsenden, welche den genannten Behörden die Undurchführbarkeit der neuen Vorschriften auseinandersetzte und um Milderung derselben ansuchte. (Ropa Nr. 3).

Die Deputation, in welcher ausser der Vertreter des Boryslawer Oelgebietes der Herren Longschamps, Mészáros, Mikucki, Sroczyński, Szczepanowski auch die Vertreter der west- und ostgalizischen Petroleumindustrie u. zw. die Herren Balás und Klobasa teilgenommen haben, begab sich am 28. Januar d. J. unter der Anführung des Herrn Mac' Garvey zum Herrn Sektionschef Homann, welchem ein Memorial

Delegaci zostali przyjęci życzliwie, a jakkolwiek spotkali się z niestety bardzo uzasadnionym zarzutem, że przepisy te zostały uchwalone przez Radę naftową, w której przecież zasiadają przedstawiciele przemysłu naftowego, a ci mieli dość czasu między czerwcem 1910. i październikiem tegoż roku, kiedy im został rozdany projekt nowych przepisów, na zastanowienie się nad nim i porozumienie wtedy z szerszymi kołami — to jednak odnieśli wrażenie, że sprawa nie jest straconą, i że Ministerstwo robót publicznych gotowe jest uwzględnić słuszne żądania naszego przemysłu.

W szczególności p. Szef sekcji Homann obiecał przede wszystkim polecić Urzędowi górniczym okręgowym, które już wydawały różne zarządzenia na podstawie tych przepisów i wyznaczyły względnie krótkie terminy do ich wykonania, by terminy te przedłużyły do końca czerwca br. a nadto przyrzekł w najbliższej przyszłości wysłać p. Radcę Dworu Holobka i p. Radcę ministeryalnego Mayera, którzy wspólnie z delegatami Starostwa górniczego w Krakowie i Urzędu górniczego w Drohobycz, oraz czterema przedstawicielami przemysłu naftowego, przestudyują te przepisy i zastanowią się nad ich możliwą zmianą.

Z tego wyniku konferencji ministeryalnej wolno przypuszczać, że rząd centralny ma szczerą chęć uwzględnienia słusznych wymagań naszego przemysłu, i złagodzić choć częściowo bezwzględną ostrość tych przepisów, które zostały wprowadzone uchwalone przez Radę naftową, ale niestety pod nieobecność przeważnej części przedstawicieli przemysłu naftowego, a które zupełnie nie odpowiadają praktycznym potrzebom tego przemysłu i ani nie uwzględniają jego lokalnych wymagań, ani też nie robią prawie żadnej różnicy między kopalniami 1. i 2. klasy niebezpieczeństwa.

GLEBOKIE WIERCENIA W MAJKOPIE.

Wobec zbliżającego się terminu rozpoczęcia wiercenia trzech próbnych głębokich szybów w Majkopie, jest rzeczą bardzo prawdopodobną, że przedsiębiorstwa tamtejsze po kosztownym doświadczeniu, jakie zrobiły na angielskich inżynierach podczas płytkiego wiercenia, zwrócą się do Galicyi celem zaangażowania kierowników. Wiercenia te będą wykonane galicyjskim systemem i to daje nam podstawę, do przypuszczenia, że kierownictwo tych wierceń oddadzą naszym ludziom.

Chcąc aby ewentualne propozycje nie zaskoczyły niespodziewanie naszych członków podajemy poniżej garść informacji o warunkach życia i pracy w Majkopie, które zawdzięczamy naszemu korespondentowi.

„Warunki życiowe w Majkopie, są niesłychanie trudne i niebezpieczne“, — pisze nasz korespondent.

und eine fertige Vorlage zur Änderung der neuen Vorschriften eingehändigt wurde.

Der Delegation, welche eine freundliche Aufnahme fand, wurde ein, leider begründeter, Vorwurf gemacht u. zw. dass die neuen Vorschriften von dem Landes-Nafta-Rate, in welchem doch die Vertreter der Naphtaindustrie teilnehmen, verfasst wurden. Es wurde weiter angedeutet, dass dem Naphtarate zur Besprechung der Vorlage und zur Verständigung mit weiten Kreisen der Petroleumindustriellen von Juni bis Oktober 1910, ein genügend langer Zeitraum gelassen wurde, und wenn die Vorlage in demselben Wortlaute an das Ministerium zurückkam, sei es nicht die Schuld der Behörden. Trotzdem hat jedoch die Deputation den Eindruck gewonnen, dass das Ministerium für öffentliche Arbeiten bereit sei, die gerechtfertigten Postulaten unserer Industrie zu berücksichtigen.

Der Herr Sektionschef Homann hat der Delegation versprochen, die Revierbergämter zu verständigen, die von ihnen bereits bestimmten Termine zur Einführung der neuen Vorschriften bis Ende Juni ac. zu verschieben. Ausserdem versprach Herr Sektionschef den Herrn Hofrat Holobek und Herrn Ministerialrat Mayer in der nächsten Zukunft nach Galizien zu delegieren, welche in Gemeinschaft mit den Vertretern der Krakauer Berghauptmannschaft, des Revierbergamtes Drohobycz und vier Vertretern der Petroleumindustrie die Vorschriften durchstudieren und über deren event. Aenderung beraten werden.

Dieses Resultat der Ministerialkonferenz lässt hoffen, dass die Regierung bereit ist den gerechtfertigten Forderungen unserer Industrie nachzukommen und wenigstens teilweise die absolute Strenge der Vorschriften, welche zwar durch den Naftarat approbiert, jedoch unter Abwesenheit des grösseren Theiles der Vertreter der Petroleumindustrie verfasst wurden, welche weder den praktischen Erfordernissen dieser Industrie noch den lokalen Verhältnissen entsprechen und welche endlich keinen Unterschied zwischen den zwei Gefährsklassen berücksichtigen, zu ändern.

DIE TIEFBOHRUNGEN IN MAJKOP.

Es ist sehr wahrscheinlich, dass die Leitung der drei Tiefen Probebohrungen in Maikop, die schon bald, falls nichts dazwischen kommt, in Betrieb gesetzt werden sollen, den Galizischen Bohrtechnikern übergeben wird. Den Grund zu dieser Vermutung gibt uns der Umstand, dass die Probeschächte mit dem galizischen System gebohrt werden sollen, als auch die Tatsache, dass die Tätigkeit der bisherigen Betriebsleiter bei den seuchten Bohrungen in Maikop, den Bohrfirmen etwas zu teuer zu stehen gekommen ist.

Damit eventuelle Propositionen unserer Techniker nicht unverhofft begegnen, mögen die folgenden Informationen, über die Lebens- und Arbeitsverhältnisse in Maikop, welche wir unserem Maikoper Korrespondent verdanken, als Führer dienen.

Die Lebensverhältnisse in Maikop sind ausserordentlich schwer und gefährlich schreibt unser Korrespondent. Es herrscht hier eine grosse Teuerung und auf dem Terrain ein Rubel ist bedeutend

„Panuje tu ogromna drożyzna a na terenach jeden rubel jest stanowczo mniej wart, niż u nas jedna korona. Służby domowej w naszym pojęciu niema tu zupełnie, a kucharka, która oprócz ruskiego barszczu nic więcej gotować nie umie, bierze co najmniej 15 rubli, przyczem obejmując służbę oficjalnie wprowadza pewną liczbę „familii“ którą trzeba tolerować i karmić. Stosunki bezpieczeństwa osobistego“ — pisze dalej nasz korespondent — „są poprostu straszne, na policję, której zresztą prawie że niema, liczyć nie można, trzeba więc do obrony osobistej mieć co najmniej kilku strażników zbrojnych (tielochranitielej) a i tak jeszcze na każdym kroku, narażonym być można na napad z nienacka — bo kradzieże, grabieże i mordy są tu niemal na porządku dziennym. Robotnicy rekrutują się tu z całej Rosyi przeważnie z jednostek, które u siebie w domu utrzymywać się nie mogły. Jest to najgorszy materiał robotniczy z całej Europy a jaki jest stosunek służbowy trudno sobie wyobrazić nie doświadczywszy tego. Indywiduów z pod ciemnej gwiazdy, które zajmują się specjalnie rabunkiem kręci się tu mnóstwo. Kierownictwo budowy kolei Armawir-Tuapse utrzymuje n. p. 100 zbrojnych ludzi dla ochrony życia swych urzędników, bo nie dawno zabito im inżyniera, doktora i przedsiębiorcę.“

Z powodu braku miejsca nie możemy umieścić opisu rabunków i napadów, jakie nasz korespondent podaje, przytaczamy jednak, jakie warunki zdaniem jego powinien postawić kierownik jadący do Majkopu:

- 1) Odpowiednio wysoka pensja.
- 2) Utrzymanie kucharki i całej służby domowej na rachunek firmy.
- 3) Umeblowane mieszkanie, pościel, naczynia stołowe i kuchenne, bielizna stołowa i kuchenna.
- 4) Mieszkanie w ten sposób zbudowane, aby kule przez niego świstać nie mogły.
- 5) Raz na miesiąc na rachunek kopalni furmankę do Majkopu dla zakupna prowiantów.
- 6) Parę koni do dyspozycji, czy to w sprawach osobistych, czy kopalnianych.
- 7) Zaopatrzenie w broń na koszt firmy.
- 8) Odpowiednią ilość należycie uzbrojonej straży we dnie i w nocy.

Wszystkie te wymienione warunki są na Kaukazie uzualne i wynikły z tutejszych warunków życiowych — lepiej jednak zabezpieczyć się i mieć kontraktem te wszystkie warunki zastrzeżone, bo i tu są firmy, które w tym kierunku chętnie kierownika wyzyskują.

„Oprócz tego — pisze nasz korespondent — radziłbym, aby kierownik zastrzegł sobie w zakresie swego działania niezależność od administracji, gdyż działalność jej bywa tu w wielu firmach po większej części negatywną i zamiast pomocy ma się przeszkody w prowadzeniu robót. Przeważnie stoi tu zawsze zupełnie niefachowa administracja (specjalność Majkopska) ponad techniczem kierownictwem a kierownika znosi się i toleruje jako coś wprawdzie potrzebnego na kopalni, ale jako figurę „minderwertig“.

weniger wert als bei uns eine Krone. Dienerschaft in unserem Sinne gibts hier überhaupt keine und eine Köchin, die ausser einer russischen Suppe sonst garnichts zu kochen versteht, mit wenigstens 15 Rubel bezahlt werden muss, wobei man sich gefallen lassen muss, wenn sie eine Anzahl von ihren „Familienmitgliedern“ mit sich führt und dieselben auf Kosten des Arbeitgebers ernährt. Was die persönliche Sicherheit anbetrifft, so herrschen diesbezüglich einfach schreckliche Verhältnisse — schreibt weiter unser Korrespondent. Auf die Polizei, die übrigens kaum in Betracht genommen werden kann, kann man überhaupt nicht rechnen und man muss deshalb wenigstens einige bewaffneten Wächter halten, die Einem Schritt für Schritt folgen. Trotz dieser Massnahmen ist man noch des Lebens nicht sicher, da unverhoffte Ueberfälle, Räubereien und Morde, auch auf bewaffnete Leute ausgeführt werden. Die hiesigen Arbeiter rekrutieren sich meistens aus Individuen, die anderswo ihr Leben auf dem selben Wege nicht mehr zu erhalten im Stande waren, und man kann sagen, dass das schlechteste Arbeitermaterial aus ganz Russland hier zusammengetrieben wurde. Von den hier herrschenden Dienstverhältnissen, kann man sich ohne es mitgemacht zu haben, keine Vorstellung machen. Es gibt hier eine ganze Zahl von Individuen, die Raub professionell betreiben. Die Verwaltung der Armawir-Tuapsebahn unterhält z. B. 100 Bewaffnete zur Wehr ihrer Beamten, und trotzdem wurde vor Kurzem ein Ingenieur, ein Arzt und einer der Unternehmer, die bei der Bahn angestellt waren, ermordet.“

Wegen Mangel an Platz, können wir die allen Ueberfälle, die uns unser Korrespondent beschreibt nicht anführen. Wir geben jedoch an, welche Bedingungen, nach dem Gutachten unseres Korrespondenten, jeder Betriebsleiter, dem ein Posten in Maikop offeriert wird, zu stellen berechtigt ist:

1. Entsprechend hoher Gehalt.
2. Die Köchin und die Hausdienerschaft auf Rechnung der Firma.
3. Möblierte Wohnung, Bettzeug, Tisch- und Küchengeräte.
4. Eine derart gebaute Wohnung, dass die Kugeln dieselbe nicht durchdringen könnten.
5. Zwecks Verproviantierung einmal im Monate ein Fuhrwerk nach Maikop auf Rechnung der Firma.
6. Ein Paar Pferde zur unbeschränkten Disposition.
7. Waffenausrüstung auf Kosten der Firma.
8. Eine entsprechend grosse Zahl von bewaffneten Wächtern bei Tag und Nacht.

„Die obangeführten Bedingungen sind am Kaukasus usuell, und sind die Folge der hier herrschenden Lebensbedingungen; es ist jedoch besser dieselben vertragsmässig zugesichert zu haben, da es hier auch Firmen gibt, die diesbezüglich den Betriebsleiter gerne ausnützen.“

Ausserdem möchte ich raten, dass sich der Betriebsleiter die volle Unabhängigkeit von der Administration versichere, da die Tätigkeit der letzteren hier sehr oft eine negative ist, und anstatt einer Aushilfe, erfährt man immer nur Schwierigkeiten in der Betriebsleitung. Meistens, steht hier eine total unfachmännische Administration über der technischen Leitung und der Betriebsleiter wird hier als eine zwar nötige jedoch minderwertige Figur geduldet.“

WYKAZ PRODUKCYI ROPY BORYSŁAWIA I TUSTANOWIC ZA MIESIĄC STYCZEŃ 1912.
ROHOELPRODUKTIONS-AUSWEIS VON BORYSLAW UND TUSTANOWICE FÜR DEN
MONAT JÄNNER 1912.

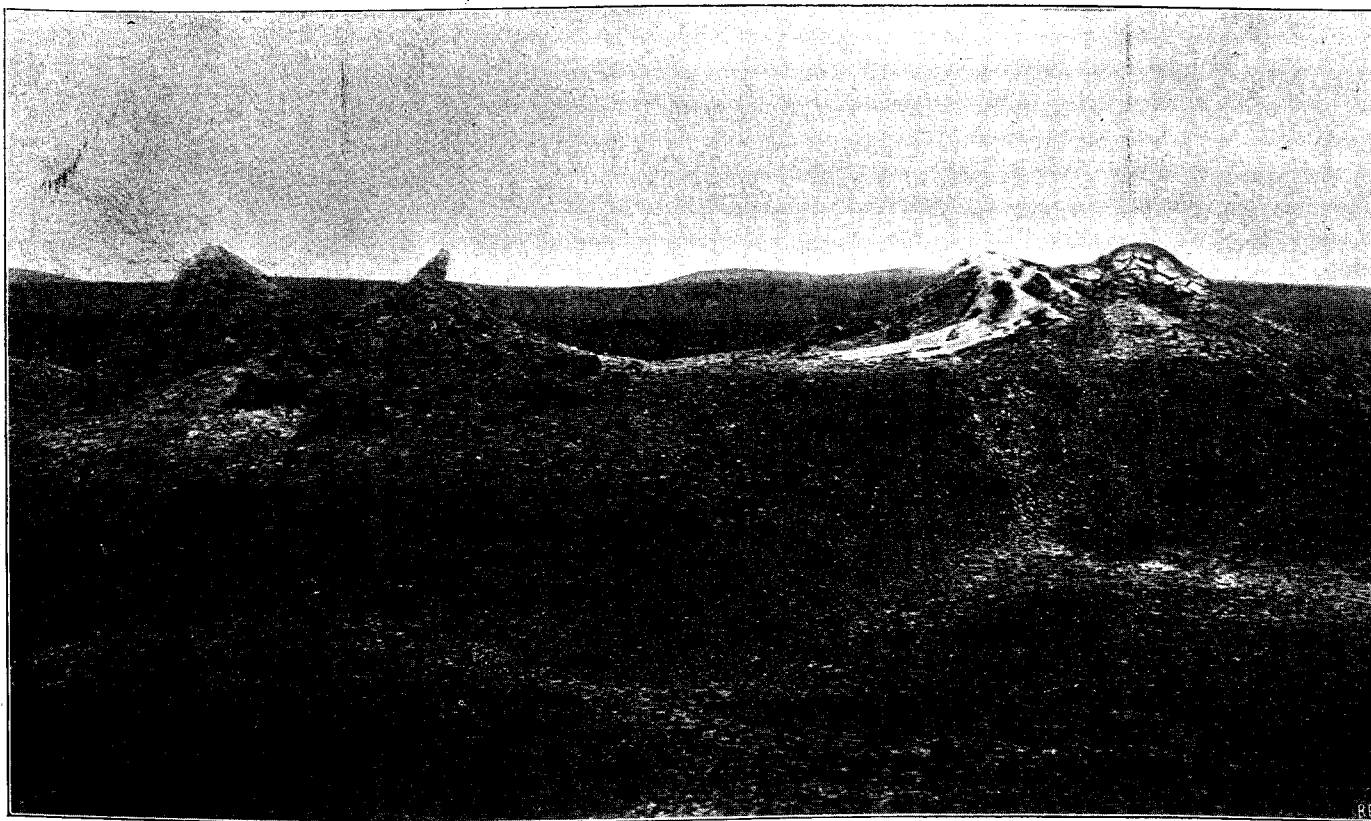
Borysław.				Z przeniesienia Fürtrag 127.99			
Aleksander	vide Segal i Ska		—	Gal. Ska naft.	142.99		
Albert	" Triumph		6.83	Izabela	406.01		
Bianka II			42.14	Katarzyna	113.00		
Blochówka			9.31	Łaszcz i Ska	30.00		
Borysławski			7.16	Niagara	1.00		
Berta			11.71	Oleum	65.07		
Fanto Dawidman			9.66	Popperowa I	35.00		
" Tomasz			19.88	" II	77.01		
Felicyan			50.75	Władysław II	36.02		
Galicja			12.93	Wygoda	8.01	1042.10	
Georg							
Dr. Goldhammer	Kazimierz 45.37		59.62	Dembowski	Dembowski 109.33		
	Koppel 14.25		34.28		Felicyan II 183.53	292.86	
Gal. Kasa Oszcz.			79.63	Dziunia		77.73	
Jasiennicki			55.59	Edward-Paulus		16.19	
Jeanetta			93.72	Elgin		53.15	
Johanna			—	Eleonora	vide Vereinigte	—	
Kazimierz	vide Goldhammer		—	Ernestyna		3.09	
Koppel	" "		—	Elizeum	vide Triumph	—	
Leon	" Triumph		50.15	Emil		10.88	
Ludwik			58.53	Eugeniusz		4.14	
Maurycy			39.21	Elsa	vide Vereinigte	—	
Natan			52.08	Erdölwerke I	41.03		
Oskar			5.27	" VI	6.00		
Port Artur			96.18	" VII	15.02		
Ratoczyn			91.72	" IX	39.00	101.05	
Sobieski			1.50	Feniks		37.55	
Szczepanowski				Fenomen	vide Carpathian	—	
Segel i Ska	Aleksander 17.06		37.18	Felicyan	" Dembowski	—	
	Ural 19.52		18.38	Frania		22.98	
Szczur			3.95	Galicja	Alfred 111.77		
Torosiewicz					Antoni I 22.10		
Triumph Petr. Ges.	Albert 96.02		170.87		" II 121.96		
	Leon 74.85		18.44		Galicja 54.12		
Wanda			40.68		Juliusz 14.47		
Wittig i Ska			56.30		Kamilla 3.84		
Zbyszko			36.29		Leon 36.34		
Zgoda			1269.94		Tadeusz 24.87		
			36.71		Willam I 11.45		
Ropa łapana:	Garfunkel 36.71		36.71		" II 47.50	448.42	
		Razem:	1306.65	Georg	vide Johanna	—	
Tustanowice.				Gal. Ska naft.	" Carpathian	—	
Agata			24.25	Gertruda		2.80	
Alfred	vide Galicja		—	Dr. Goldhammer	Sycylia 38.55		
Antoni I	" "		—		Złotka 20.92	59.47	
Antoni II	" "		—	Hansagluck		28.53	
Alois	" Mert. Lieb. Bard.		—	Henryk		18.57	
Alfa Petr. Ges.	Pluto 45.28		45.28	Herman	vide Mert. Lieb. Bard.	—	
Brauns-Berman	Jawa 47.32			Hilda	" Triumph	—	
	Oil-City 13.72		61.04	Hucul		3.94	
Cecylia			2.21	Inflanty		22.93	
Chocim			4.21	Jakób		11.30	
Carpathian	Długosz Łaszcz I 12.00			Jan Kanty	vide Nafta	—	
	" II 87.00			Johanna Petr. Ges.	Georg 17.95		
	Fenomen " 19.99				Posejdon 17.37	35.32	
	Gal. Ska naft. I 9.00			Karpaty		596.14	
Do przeniesienia			127.99	ks. Sapięha		256.04	
Übertrag				Kamilla	vide Galicja	—	
				Do przeniesienia		31 45.18	
				Übertrag			

Z przeniesienia		3145.18	Z przeniesienia		295.31	4329.32
Katarzyna	Fürtrag . . .	—	Klara	różne	4.62	—
Kometa	vide Carpathian	2.06	Klara	—	17.15	317.08
Klara	vide Premier	—	Rockefeller	—	—	352.73
Kinga	—	8.44	Rosa	—	—	3.90
Kujawy	vide Vereinigte	—	Rozwadów	—	—	12.24
Laura	" "	—	Sezam	—	—	1.46
Lesław	—	1.72	Śląsko	vide Vereinigte	—	—
Liliom	vide Vereinigte	—	Sycylia	" Goldhammer	—	—
Lillien	" "	—	Tadeusz	" Galicia	—	—
Litwa	" Montan	—	Talizman	—	—	2.00
Louise	—	50.27	Teresia	—	—	2.85
Marya	—	186.80	Triumph	—	—	—
Marya Teresa	vide Triumph	—	Eliseum	30.37	—	—
Mina	—	—	Hilda	135.84	—	—
Mert. Lieb. Bard	Alois 74.69	—	M. Teresa I	9.83	—	—
	Herman 19.71	94.40	" III	304.27	—	—
Mukden	vide Vereinigte	—	Mina	6.59	—	—
Meta	—	6.32	Triumph I	38.83	—	—
Montan	Gliński 105.14	—	" II	68.95	—	594.68
	Litwa 40.47	145.61	Trunkwalter	—	—	4.04
Nowina	vide Vereinigte	—	Urycz Feuerstein	—	—	240.32
Oleum	" Carpathian	—	Vereinigte	—	—	—
Nafta	Nafta I 55.84	—	Eleonora	34.20	—	—
	" II 114.11	—	Elsa	22.33	—	—
	" III 54.23	—	Kujawy	22.24	—	—
	" IV 139.25	—	Laura	26.70	—	—
Jan Kanty	100.25	—	Liliom	100.61	—	—
Sarmacya	213.04	676.72	Lilien	4.52	—	—
Oil City	vide Brauns Bermann	—	Mukden	26.87	—	—
Opeg	" Vereinigte	—	Nowina	6.88	—	—
Parnes	—	5.24	Opeg I	399.36	—	—
Paryż I	—	3.72	" II	37.63	—	—
Paryż II	—	2.83	Śląsko	1.99	—	683.33
Posejdon	vide Johanna	—	Willams	—	—	24.18
Premier Petr. Ges.	Borak 151.10	—	Wilno	—	—	27.28
	Dereżyce 34.04	—	Zuzia	—	—	1.83
	Dorrit 7.97	—		—	—	—
	Eillen 21.12	—	Ropa łapana:	Händel 4.52	—	—
	Hubicze 53.12	—		Ornstein 32.37	—	—
	Maisel 27.96	—		Roman 9.21	—	—
Do przeniesienia	295.31	4329.32		Tennenbaum 11.41	—	—
Übertrag . . .	—	—		Towarnicki 43.89	—	—
	—	—		Buszyński 3.90	—	105.30
	—	—		razem:	—	6739.53
	—	—		zusammen:	—	—

Produkcja Borysławia 1306.65

„ Tustanowic 6739.53

8046.18

Wulkany błotne. — Schlammvulkane.

ANALIZA ROPY Z SZYBU TOW. MAGYAR KARPATI PETROLEUM R. T. IZASZACSAL (WĘGRY). WYKONAŁ INŻYNIER MARYAN WIELEŻYŃSKI.

Wygląd ropy: Brunatny, ze słabą fluorescencją.
 Woń: Eteryjna, nieprzykryta.
 Ciężar gatunkowy przy 15° Cel. 0.8306
 Destylacja frakcyonowana; Destylowano 500 cc.
 ropy w kociołku miedzianym przy uwzględnieniu temperatur wrzenia:

Do	Początek wrzenia 70 stop. Cel. przeszło	59/60° Cel. objętościowych
" 80	" " "	1.6%
" 90	" " "	1.4 "
" 100	" " "	2.0 "
" 110	" " "	2.0 "
" 120	" " "	2.2 "
" 130	" " "	3.2 "
" 140	" " "	3.2 "
" 150	" " "	4.4 "
" 150	" " "	2.8 "

Surowej benzyny razem	22.8%	objętościowych
" 160	" " "	2.8 "
" 170	" " "	3.0 "
" 180	" " "	2.4 "
" 190	" " "	2.2 "
" 200	" " "	2.4 "
" 210	" " "	2.4 "
" 220	" " "	2.0 "
" 230	" " "	2.0 "
" 240	" " "	3.8 "
" 250	" " "	2.0 "

Destylatu naftow. najlepszego 25.0% objętościowych

ANALYSE EINES ROHÖLES AUS DEM SCHACHT DER MAGYAR KARPATI PETROLEUM R. T. IN IZASZACSAL (UNGARN). VON INGENIEUR MARYAN WIELEŻYŃSKI.

Aeusseres Aussehen: braun, mit schwacher Fluorescenz.

Geruch: schwach eterisch, nicht unangenehm.
 Specificches Gewicht: bei 15 Grad Celsius 0.8306
 Fraktionierte Destillationen das einem Kupferkessel von 500 CC. Rohöl bei Berücksichtigung der Siedetemperaturen:

Siedebeginn	59/60 Grad
Bis 70 Grad gingen über	1.6 % Vol.
" 80	" " "
" 90	" " "
" 100	" " "
" 110	" " "
" 120	" " "
" 130	" " "
" 140	" " "
" 150	" " "

Rohbenzin	Summe	22.8 % Vol.
" 160	" " "	2.8 "
" 170	" " "	3.0 "
" 180	" " "	2.4 "
" 190	" " "	2.2 "
" 200	" " "	2.4 "
" 210	" " "	2.4 "
" 220	" " "	2.0 "
" 230	" " "	2.0 "
" 240	" " "	3.8 "
" 250	" " "	2.0 "

Bestes Petroleum Destillat 25.0 % Vol.

Normalnie odbiera się destylat do 300 stopni, wskutek tego ilość nafty otrzymanej fabrycznie jeszcze się zwiększy.

Destylacja frakcyonowana według ciężarów gatunkowych destylatów: W kociołku miedzianym destylowano 500 gramów ropy i odbierano destylat do kolbek 50 cc. i ważono.

Frakcja

1) Od 60—115 Cel. c. g. w 15 c.: 0.7045 ilość 7.0%	
2) " 115—134 " " " " 0.7303 " 7.3 "	
3) " 134—158 " " " " 0.7514 " 7.5 "	
4) " 158—196 " " " " 0.7721 " 7.8 "	
5) " 196—234 " " " " 0.7944 " 8.1 "	
6) " 234—270 " " " " 0.8202 " 8.2 "	
7) " 270—307 " " " " 0.8353 " 8.4 "	
8) " — " " " " 0.8501 " 8.5 "	
9) " — " " " " 0.8508 " 8.5 "	
10) " — " " " " 0.8509 " 8.5 "	
11) " — " " " " 0.8801 " 8.8 "	
Pozostałość w kotle	10.0 "
Razem	98.6%

Straty na gazowanie itp. 1.4%

Parafina. We frakcyach 8—11. oznaczyłem parafinę metodą Holdego, i stwierdziłem w tych frakcyach ilość parafiny 14.72%
co wynosi na ropę: Parafiny 4.4 %

Pozostałość po destylacji, ostatnie 10% przedstawiały się jako ciało maziste, silnie asfaltowe.

Badana ropa ze względu na swoją zawartość parafiny i benzyny należy do najlepszych gatunków ropy.

Gewöhnlich wird das Petroleumdestillat bis 300 Grad abgenommen, so dass im Fabriksbetriebe die Ansbeute an Petroleum noch vergrößert wird.

Fraktionierte Destillationen nach den spezifischen Gewichten: In dem Kupferkessel wurden 500 Gramm Rohöl destilliert und das Destillat in Kölbchen von 50 CC. Inhalt gefangen und gewogen.

Fraktion:

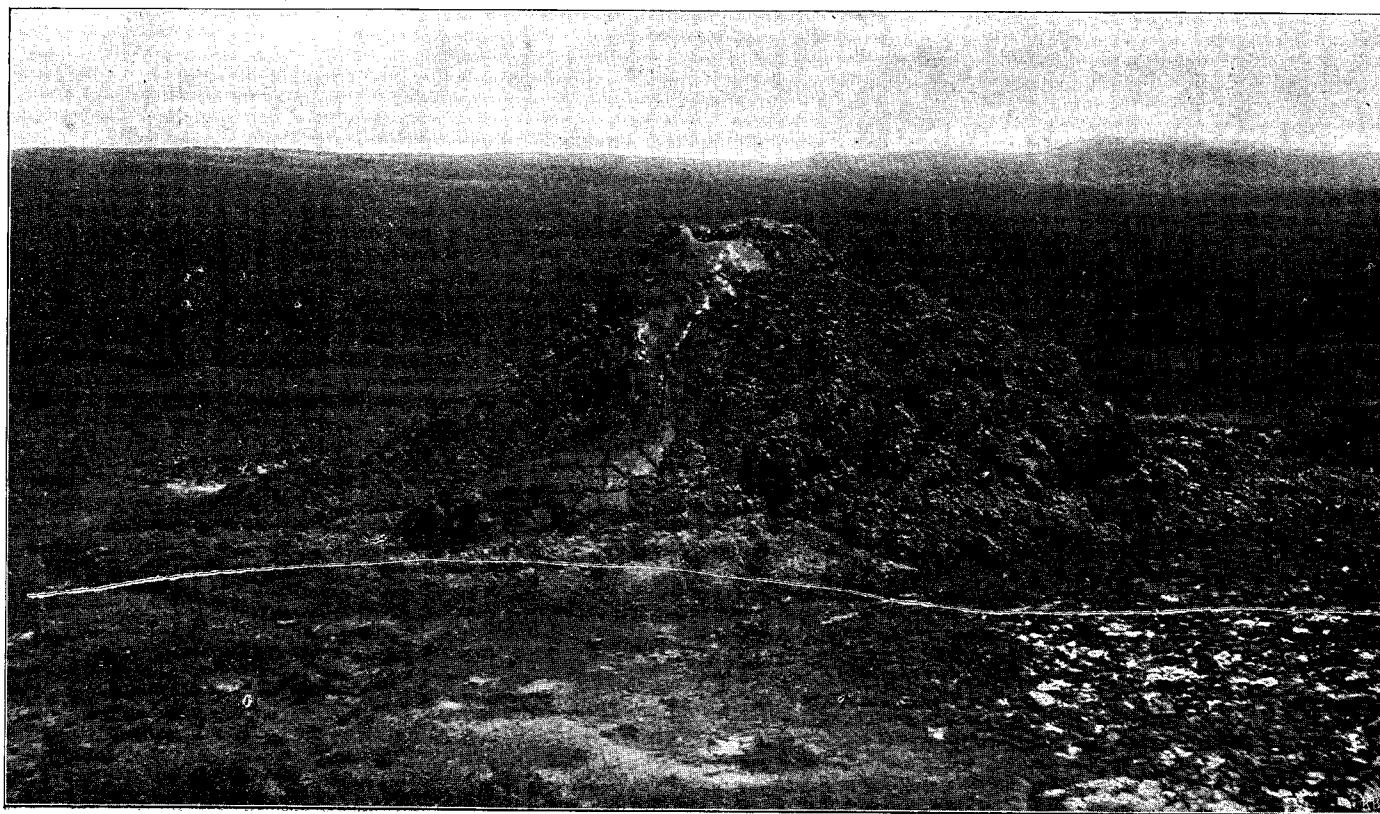
1. von 60—115 Grad, spec. Gew. 0.7045 Menge: 7.0%	
2. " 115—134 " " " 0.7303 " 7.3 "	
3. " 134—158 " " " 0.7514 " 7.5 "	
4. " 158—196 " " " 0.7721 " 7.8 "	
5. " 196—234 " " " 0.7944 " 8.1 "	
6. " 234—270 " " " 0.8202 " 8.2 "	
7. " 270—307 " " " 0.8353 " 8.4 "	
8. " — " " " 0.8501 " 8.5 "	
9. " — " " " 0.8509 " 8.5 "	
10. " — " " " 0.8509 " 8.5 "	
11. " — " " " 0.8801 " 8.8 "	
Rückstand im Kessel " " " " "	10.0 "
Summe	98.4%

Verluste durch Vergasung etc. 1.4%

Paraffin. In den Fraktionen 8—11 bestimmte ich den Gehalt an Paraffin nach der Methode von Holde und fand in diesen Fraktionen einen Paraffingehalt von 14.72%, auf Rohöl umgerechnet = 4.4% Paraffin.

Der Rückstand im Destillierkessel, in der Menge von 10% war ein dicker Teer, mit starker Asphaltbasis.

Das untersuchte Rohöl gehört mit Rücksicht auf seinen hohen Benzingehalt und die Anwesenheit bedeutender Mengen von Paraffin zu den besten Rohölsorten.

Wulkany błotne. — Schlammvulkane.

I. RUCH ROPY BORYSŁAWSKO-TUSTANOWICKIEJ W ROKU 1911.

Według zestawienia Krajowego Związku producentów ropy.

Produkcja:	
wynosiła w Tustanowicach . . .	110.472
w Borysławiu . . .	19.599
	130.071 cyst
Ekspedycja:	
do rafinerii koleją ze stacji Borysław . . .	100.271
rurociągiem do rafinerii „Galicyi“ w Drohobyczu . . .	7.126
rurociągiem do rafinerii rządowej z prod. . .	26.961
z zapasów . . .	6.773
razem . . .	141.131
na opał . . .	8.706
	149.837 „
wzięto zatem z zapasów . . .	19.766 cyst
ponieważ ponadto zapasy rządowe powiększyły się o . . .	5.163 „
przeło prywatne zapasy zmniejszyły się o . . .	24.959 „

II. RACHUNEK MIEJSCA SKŁADOWEGO Z DNIEM 31. GRUDNIA 1911 ROKU.

Pojemność zbiorników wyniosła: . . .	151.798 cyst
Związkowych w dzierżawie rządowej . . .	26.375
Rządowych w Modryczu . . .	32.582
„ w Kołpcu . . .	54.000
razem na . . .	112.957 „
Zbiorniki prywatne: zawierały z dniem 31. grudnia 1908 . . .	106.000 cyst
opróżniły się w roku 1909 o 18.730	
„ „ 1910 „ 8.741	
„ „ 1911 „ 24.929	52.400 „
zawierały zatem z dniem 31. grudnia 1911	53.600 cyst
a ich próżnostan wynosił . . .	98.198 „
	151.798 „

Wulkany błotne. — Schlammvulkane.

I. ROHÖLBEWEGUNG VON BORYSLAW-TUSTANOWICE IM JAHRE 1911.

Nach einer Zusammenstellung des Landesverbandes der Rohölproduzenten.

Die Produktion betrug:	
in Tustanowice . . .	110.472
in Boryslaw . . .	19.599
	130.071 Wagg.
Expedition:	
An Raffinerien per Bahn ab Boryslaw . . .	100.271
An Raffinerie Galicia per Rohrleitung . . .	7.126
An die K. K. Mineralöl-fabrik Drohobycz ex Produktion . . .	26.961
ex Vorrat . . .	6.773
	33.734
Summa	141.131
Für Heizzwecke . . .	8.706
	149.837 „
Es wurden somit aus den Vorräten expediert . . .	19.766 Wagg.
Da die Vorräte des Staates um . . .	5.163 „
vergrößert wurden, haben somit die Privatvorräte um . . .	24.959 Wagg.
abgenommen.	

II. LAGERRUMKALKULATION PER ENDE DEZEMBER 1911.

Der Fassungsraum der Reservoirs betrug:	
Privatreservoirs . . .	151.798 Wagg.
Reservoirs des Landesverbandes gepachtet an die Regierung . . .	26.375
Staatsreservoirs in Modrycz . . .	32.582
Staatsreservoirs in Kołpiec . . .	54.000
	112.957 Wagg.
Summa . . .	264.755 Wagg.
Die Privatbehälter enthielten am 31. Dezember 1908 . . .	106.000 Wagg.
in 1909 wurden denselben entnommen . . .	18.730 Wagg.
in 1910 wurden denselben entnommen . . .	8.741 „
in 1911 wurden denselben entnommen . . .	24.929 „
	52.400 „
Sie enthielten somit am 31. Dezember 1911 . . .	53.600 Wagg.
und ihr Leerstand belief sich auf . . .	98.198 „
Summa . . .	151.798 Wagg.
Die Staatsreservoirs enthielten am 31. Dezember 1909 . . .	54.911 Wagg.
Dieser Vorrat wurde in 1910 um . . .	27.059
und im Jahre 1911 . . .	11.936 Wagg. vergrößert.
	38.995
diesem Quantum wurden während 1911 . . .	6.773 Wagg.
entnommen, . . .	32.222 Wagg.
Die Staatsreservoirs enthielten also am 31. Dezember 1911 . . .	87.133 Wagg.
und ihr Leerstand betrug . . .	25.824 „

Zbiorniki rządowe:

zawierały z dniem 31. grudnia 1909 . . . 54.911 cyst.
w r. 1910 przyjęły dalszych . . . 27.059
" " 1911 " " 11936

wydały 6.773 5.163 32.222 „

zawierały zatem z dniem 31. grudnia 1911 87.133 cyst.
zaś ich próżnostan wynosił . . . 25.824 „

Ruch ropy Związkowej przedstawia się w r. 1911 następująco:

Zapas w r. 1910 wynosił . . . 4.633 cyst.
w r. 1911 otrzymał zwią-

zek ropy nettovej . . . 55.062

bruttowej . . . 8.945

domenowej . . . 438 9.383 64.445 „

rozporządzał zatem . . . 69.078 cyst.

Z tego przetłoczono do

c. k. Fabryki rządowej . . . 26.961

Z tego przetłoczono do

zbiorników rządowych . . . 11.936

sprzedano . . . 30.181 69.078 cyst.

Stosunek produkcji:

Z wyprodukowanych 130.071 cystern ropy nale-
żało:

do rafinerów 29.636 cystern a więc 22.80%

„ outsiderów 20.402 „ „ „ 15.70%

„ Związkowych 80.033 „ „ „ 61.50%

Z tak zwanej czystej produkcji w ilości 100.435
cystern z wyłączeniem ropy rafinerskiej, należało do
Związku 79.60%, zaś poza Związkiem stało 20.40%.

Landesverband der Rohölproduzenten:

Vorrat in 1910 . . . 4.633 Wagg.

Während 1911 übernahm der Ver-
band die Folgenden Quantitäten:

Rohöl der Nettoanteilbesitzer 55.062

Rohöl der Bruttoanteilbesitzer 8.945

Domänenöl 438 64.445 Wagg.

Der Verband disponierte somit über

ein Quantum von . . . 69.078 Wagg.

Davon wurden abgepipt:

an die k. k. Mineralölfabrik 26.961

in die Staatsreservoirs . . . 11.936

verkauft . . . 30.181 69.078 Wagg.

Produktionsverhältnis:

Von den in 1911 produzierten 130.071 Wagg. Rohöl
entfallen:

29.636 Wagg. oder 22.80% auf die Raffineure.

20.402 „ „ 15.70% „ „ Outsiders

80.033 „ „ 61.50% „ „ Kommitenten des
Verbandes.

Von der sog. reinen Produzenten mit einem
Quantum von 100.435, nach Abzug des Raffineuren-
öles, haben 79.60% dem Landesverbande angehört.

SPRAWOZDANIE PATENTOWE ZESTA- WIONE PRZEZ BIURO PATENTOWE INŻYNIERA STANISŁAWA DZBAŃSKIEGO WIEDEŃ VII/2 LINDENGASSE 2.

Niżej podane zgłoszenia patentowe wyłożono
w c. k. Urzędzie patentowym z terminem wnoszenia
zarzutów w przeciągu dwóch miesięcy od daty
zgłoszenia:

15. stycznia 1912.

Kl. 5 a. Wenc Bronisław konstruktor w Bory-
sławiu. Tłok do ropy i sposób sporządzenia tegoż.

Kl. 23 c. Gruszkiewicz Józef Dr. i Hausmann
Joachim Dr. obaj inżynierowie i chemicy w Borysła-
wii. Sposób postępowania w celu uzyskiwania wosku
ziemnego (ozokerytu) z kindybału i osadów ropnych.

Kl. 23 c. Porges Filip, Dyrektor generalny,
Wiedeń. Aparat do chłodzenia parafiny.

Kl. 36 b. Kaltschmid Karol jun., właściciel
fabryki. Przyrząd do przegazowania przy palnikach
do płynnego opału.

Kl. 81 b. Grümer & Grimberg. Ska z o. p.
w Bochum. Przyrząd do ryglowania urządzeń do
magazynowania łatwo zapalnych płynów i do czę-
ściowego odpuszczania tychże.

Następujące zgłoszenia wyłożono w król. wę-
gierskim Urzędzie patentowym.

1. stycznia 1912.

Gedeon A. & Demeter J. w Budapeszcie. Urzą-
dzenie do opału ropnego.

Ruppel K. w Charlottenburgu. Przyrząd niedo-
puszczający wtargnięcia wody używanej do gaszenia
pożaru, do zbiorników napełnionych łatwo zapalnym
płynem.

PATENTBERICHT MITGETEILT VOM PA- TENTANWALTSBUREAU INGENIEUR STA- NISLAUS RITTER VON DZBANSKI, WIEN VII/2., LINDENGASSE 2.

Nachstehende Patentanmeldungen wurden beim
k. k. österreichischen Patentamt ausgelegt:

Einspruchsfrist zwei Monate vom Tag der
erfolgten Bekanntmachung.

Am 15. Jänner 1912.

Kl. 5 a. Wenc Bronisław, Konstrukteur in Bo-
rysław (Galizien). „Zur Förderung von Rohöl die-
nender Tauchkolben und Verfahren zu dessen Her-
stellung.“

Kl. 23 c. Gruszkiewicz Josef Dr. und Hausmann
Joachim Dr., beide Ingenieure und Chemiker in Bo-
rysław. „Verfahren zur Gewinnung von Erdwachs
(Ozokerit) aus Röhrenwachs (Kindebal) und Rohöl-
ablagerungen.“

Kl. 23 c. Porges Philipp, Generaldirektor in
Wien. „Apparat zum Kühlen von Paraffinöl.“

Kl. 36 b. Kaltschmid Karl jun. Fabriksbesitzer
in Oberriexingen a. d. Enz. „Vergasungsvorrichtung
bei Brennern für flüssige Brennstoffe, insbesondere
zur Beheizung von Bügeleisen.“

Kl. 81 b. Grümer & Grimberg, Ges. m. b. H.,
in Bochum. „Verriegelungsvorrichtung für Anlagen
zur Lagerung feuergefährlicher Flüssigkeiten und Ab-
gabe derselben in Teilmengen.“

Nachstehende Anmeldungen wurden beim königl.
ungar. Patentamt ausgelegt:

Am 1. Jänner 1912.

Gedeon A. und Demeter J. in Budapest. „Oel-
feuerungseinrichtung.“

Ruppel K. in Charlottenburg. „Einrichtung zum
Verhindern des Eindringens des zum Feuerlöschen

15. stycznia 1912.

Gautseau L. w Paryżu. Palnik dla gazowych płynnych lub stałych materyałów.

Soc. Anonima Italiana per la Combustione degli Idrocarburi in Genua. Aparat do opalania węglowodorów i ich derywatów. Urządzenie do opalania płynnymi materyałami.

Koczwarą L. w Pradze. Palnik ropny do celów opałowych.

Następujące zgłoszenia wyłożono w ces. niemieckim urzędzie patentowym.

11. stycznia 1912.

Kl. 5 a. Rotinow Alexander, St. Petersburg. Przyrząd do głębokiego wiercenia za pomocą świda w kształcie stożka lub podob.

Kl. 23 c. c. k. uprzyw. Austriacki Länderbank, Wiedeń. Sposób fabrykacji mydła o wielkiej zawartości ropy lub destylatów ropnych.

15. stycznia 1912.

Kl. 36 c. Groeling Albrecht, Wiedeń. Sposób frakcyonowania absorbcyi naturalnych gazów węglowodorowych i gazów z destylacji nafty.

18. stycznia 1912.

Kl. 4 a. Makiel Mateusz, Berlin. Lampa z palnikiem naftowym.

Kl. 24 c. Nice Fryderyk Jakób, Pontiac, Mich. S. Zjed. A. P. Piec opalany gazowem lub płynnem paliwem.

22. stycznia 1912.

Kl. 4 a. Perse-Licht Ges. z o. p. Berlin. Oświetlenie lub opał płynnymi materyałami przy zastosowaniu ściśnionego powietrza.

Kl. 23 d. Wilbuschewitsch Moses, Niżny Nowogród. Sposób podniesienia punktu topliwości tłuszczów i olejów przy zastosowaniu katalyzatora przy kontaktowym sposobie zastosowania.

29. stycznia 1912.

Kl. 31 a. Schmidt Karol, Heilbronn, n. N. Piec żarowy na płynny i gazowy opał.

Z PISM I KSIĄŻEK.

Dr. Stanisław Olszewski, inż. górniczy i geolog. **Mapa górniczo-przemysłowa Galicyi z objaśnieniami.** Lwów 1912. Nakładem autora.

Coraz większe zainteresowanie się kraju i kapitałów krajowych galicyjskimi płodami górnictwem, daje się spostrzegać od szeregu lat, jak również widoczny jest rozwój naszego przemysłu górnictwa. Z postępem tego przemysłu, coraz bardziej dawał się odczuwać brak jakiejś ilustracji, przedstawiającej zwięźle a jasno rozwój i postęp naszego przemysłu górnictwa.

Brak ten zaspokoił obecnie p. Dr. Stanisław Olszewski, który w wydanej właśnie mapie górniczo-przemysłowej (skala 1: 600000) i objaśnieniach do tejże (130 stron quarto) opracowanych na podstawie materyałów zbieranych przez autora od długiego szeregu lat, dał nam ilustrowaną statystykę przemysłu górnictwa w Galicyi.

Pracą tą, subwencyonowaną przez Wysoki Wydział Krajowy, objęte są wszystkie płody górnictwa,

gebrauchten Wassers in die sich an dem mit feuergefährlichen Lösung gefüllten und feuerfest gelagerten Behälter anschliessenden Leitung."

Am 15. Jänner 1912.

Gautseau L. in Paris. „Brenner für gasförmige, flüssige oder feste Brennstoffe."

Soc. Anonima Italiana per la Combustione degli Idrocarburi in Genua „Apparat zum Verbrennen von Kohlenwasserstoffen und deren Derivaten."

„Einrichtung zum Verbrennen von flüssigen Brennstoffen."

Koczwarą L. in Prag. Oelbrenner für Heizungszwecke."

Nachstehende Anmeldungen wurden beim kaiserlich deutschen Patentamt ausgelegt:

Am 11. Jänner 1912.

Kl. 5 a. Rotinoff Alexander, St. Petersburg. „Vorrichtung zum Bohren von tiefen Bohrlöchern mittels eines kegelig oder ähnlich geformten Dornes."

Kl. 23 c. K. K. priv. Oesterreichische Länderbank, Wien. „Verfahren zur Herstellung von Seifen mit einem grossen Gehalt an Rohöl oder Rohölestillaten."

Am 15. Jänner 1912.

Kl. 26 c. Groeling Albrecht von Wien. „Verfahren zur fraktionierten Absorption von natürlichen Kohlenwasserstoffgasen und Petroleumdestillationsgasen."

Am 18. Jänner 1912.

Kl. 4 a. Malkiel Mathieu, Berlin. „Lampe mit Petroleum-Blaubrenner."

Kl. 24 c. Nice Frederik Jakob, Pontiac, Mich., V. St. A. „Muffelofen für Beheizung durch gasförmigen oder flüssigen Brennstoff."

Am 22. Jänner 1912.

Kl. 4 a. Perse-Licht-Ges. m. b. H., Berlin. „Leucht- oder Heizvorrichtung für flüssige Brennstoffe mit Pressluftbetrieb."

Kl. 23 d. Wilbuschewitsch Mose, Nishnijnowograd. „Vervahren zur Erhöhung des Schmelzpunktes von Fetten und Oelen unter Verwendung eines Katalysators nach dem Kontaktverfahren."

Am 29. Jänner 1912.

Kl. 31 a. Schmidt Karl, Heilbronn a. N. „Schachtförmigen Flammofen für flüssige oder gasförmige Brennstoffe."

BÜCHERSCHAU.

Dr. Stanisław Olszewski, Bergingenieur und Geologe. **Karte der Bergindustrie Galiziens mit Erläuterungen.** Lemberg 1912. Im Verlage des Verfassers.

Das Interesse des Landes und des einheimischen Kapitals für die galizischen Bergprodukte ist seit einer Reihe von Jahren im ständigen Wachsen begriffen, ebenso macht sich eine ständige Entwicklung der Industrie bemerkbar. Mit der Entwicklung der Industrie, hat sich auch der Mangel einer Illustration, welche diese Industrie kurz aber klar darstelle, immermehr fühlbar gemacht.

Diesem Mangel hat nun Herr Dr. Stanisław Olszewski durch die Publikation seiner, auf Grund des durch lange Jahre gesammelten Materials bearbeiteten Industrie-Karte Galiziens Masstab (1: 600000) und der Erläuterungen zu derselben (130 Seiten Quarto) Genüge geleistet, und gab uns eine illustrierte Statistik der Bergindustrie Galiziens. Dieses Werk, das von dem hohen Landesauschusse subventioniert

a więc nietylko minerały zastrzeżone jak węgiel (węgiel kamienny, węgiel brunatny), kruszce, sól kamienna i siarka ale i te płody górnicze, które należą do właściciela gruntu jak torf, kainit, gips, fosforyt, ropa, wosk ziemny, asfalt, wody mineralne, glina ogniotrwała, ily garncarskie, skały wapienia i piaskowca, piasek i żwirowiska.

Nowe to dzieło jako nader cenny praktyczny podręcznik, ma specjalną wartość dla inżynierów, przemysłowców, przedsiębiorców i właścicieli dóbr, oraz dla władz i zakładów naukowych i wogóle dla wszystkich, którzy galicyjskim przemysłem górniczym się zajmują i pragną się szybko i wszechstronnie o nim poinformować.

Sama mapa jest tak przejrzysto opracowana, iż daje jasny obraz stanu naszego przemysłu górniczego i stanowi zupełnie wystarczający podręcznik orientacyjny dla tych, którzy nie mają dosyć czasu aby zagłębić się w tekst objaśnień.

Cena mapy: 1) z polskimi objaśnieniami K 30.— 2) z niemieckimi objaśnieniami (streszczenie polskiego tekstu) K 25. 3) bez objaśnień K 15.— Na składzie w redakcyi naszego pisma.

ANGLO-GALICYJSKIE TOWARZYSTWO NAFTOWE ZAREJESTROWANE W. R 1911. ŁĄCZNY KAPITAŁ NOMINALNY 70,000.000 K.

Poniżej podajemy spis towarzystw angielskich operujących w Galicyi zarejestrowanych w Londynie w ciągu roku 1911. w miesięcznym porządku. Niektóre z tych towarzystw są lub były niejako tylko pośrednikami w sprzedaży wzgl. syndykatami założonymi na podstawie opcji. Część tych towarzystw były to sandykaty, które po złożeniu zadatku za opcję, poszukiwały reszty kapitału w drodze publicznej subskrypcji. We wielu wypadkach subskrypcja ta nie dopisała i towarzystwo nie zaistniało. Tem należy tłumaczyć, że o wielu z tych towarzystw nie słyszeliśmy zupełnie w Galicyi. Łączny nominalny kapitał tych spółek wynosi około 70,000.000 koron.

Styczeń — Januar:

Perkins Mac' Intosh Petroleum Tool and Boring Company Ltd. 79. Bishopsgate, London E. C. Ł. 150.000.

Luty — Februar:

Alpha Petroleum Company Ltd. 9. Bishopsgate E. C. Ł. 243.000.

Oil Trust of Galicia Ltd. 46. Lombard Street E. C. Ł. 500.000.

Marzec — März:

Oil Zone, Properties (Galicia) Ltd. Broad Street House E. C. Ł. 50.000.

British Galizian Oil Promotions Ltd. 31 Walbrook E. C. Ł. 2000.

Kwiecień — April:

Triumph Oil and Transport Company Ltd. Ł. 850.000.

Amalgamated Oil Pipe Lines of Galicia Ltd. 32, Old Jewry E. C. Ł. 660.000.

Galician Tustanowice Oil Wells Ltd. Ł. 100.000. Cengaloil Syndikate Ltd. 71. Finsbury Pavement E. C. Ł. 4.200.

Premier Galizian Petroleum Syndicate Ltd. Bush Lane House E. C. Ł. 3.000.

ist, umfasst die sämtlichen Bergprodukte, somit nicht nur die dem Staate vorbehaltenen Mineralien als Kohle, (Steinkohle, Braunkohle), Erze, Steinsalz und Schwefel, aber auch jene Bergprodukte, welche dem Grundbesitzer gehören, als Torf, Kainit, Gips, Phosphorit, Erdöl, Erdwachs, Asphalt, Mineralwässer, feuerfesten Ton, Kalk und Sandsteine, Sand und Schotter.

Das neue praktische Handbuch ist von speziellem Werte für Ingenieure Industriellen, Unternehmer und Gutsbesitzer als auch für Behörden, Lehranstalten und überhaupt für Alle, die sich für die galizische Bergindustrie interessieren und sich schnell und allseitig über dieselbe informieren wollen.

Die Karte selbst, ist so übersichtlich bearbeitet, dass man sich ein klares Bild über den Stand unserer Bergindustrie machen kann, und ist vollkommen hinreichend für diejenigen, welche zu wenig Zeit haben, um sich in den Text der Erläuterungen zu vertiefen.

Preis der Karte: 1) Mit Erläuterungen in polnischer Sprache K 30.— 2) mit Erläuterungen in deutscher Sprache K 25.— 3) Karte (ohne Erläuterungen) K 15.— Am Lager in unserer Redaktion.

ANGLO-GALIZISCHE PETROLEUM GESELLSCHAFT REGISTRIERT IM JAHRE 1911. 70,000.000 K. NOMINAL KAPITAL.

Wir glauben, dass die nachfolgende Zusammenstellung der englischen Gesellschaften, die auf der galizischen Petroleumindustrie basiert, in London während des Jahres 1911. gegründet wurden, für unsere Leser vom Interesse sein dürfte.

Unter diesen Gesellschaften befinden sich einige Syndikate, welche nachdem sie die Angabe erlegt haben, das weitere Kapital im Wege der öffentlichen Subskription zu sammeln versuchten. In vielen Fällen konnten jedoch die Aktien nicht plaziert werden und damit ist es zu erklären, dass es in London galizische Gesellschaften gibt, von welchen man in Galizien nicht gehört hat.

Maj — Mai:

Tustanowice Oil Development Ltd. 31. Walbrook E. C. Ł. 10.000.

Galician Petroleum Propertiers Ltd. Bush Lane House E. C. Ł. 5.050.

Galician Unitet Grude Oil Producers Union and Oil and Pipe Line Company Ltd. Ł. 200.000.

Ratoczyn (Galicia) Oil Company Ltd. Salisbury House E. C. Ł. 100.000.

Czerwiec — Juni:

Jawora (Galicia) Oil Estates Ltd. Ł. 2.000.

Maisels Petroleum Trust Ltd. 46. Lombard Street E. C. Ł. 25.000.

Lipiec — Juli:

United Galician Oil Areas Ltd. Ł. 1.500.

Sierpień — August:

Petroleum Royalties Ltd. 16. King Street, Cheapside E. C. Ł. 25.000.

Wrzesień — September:

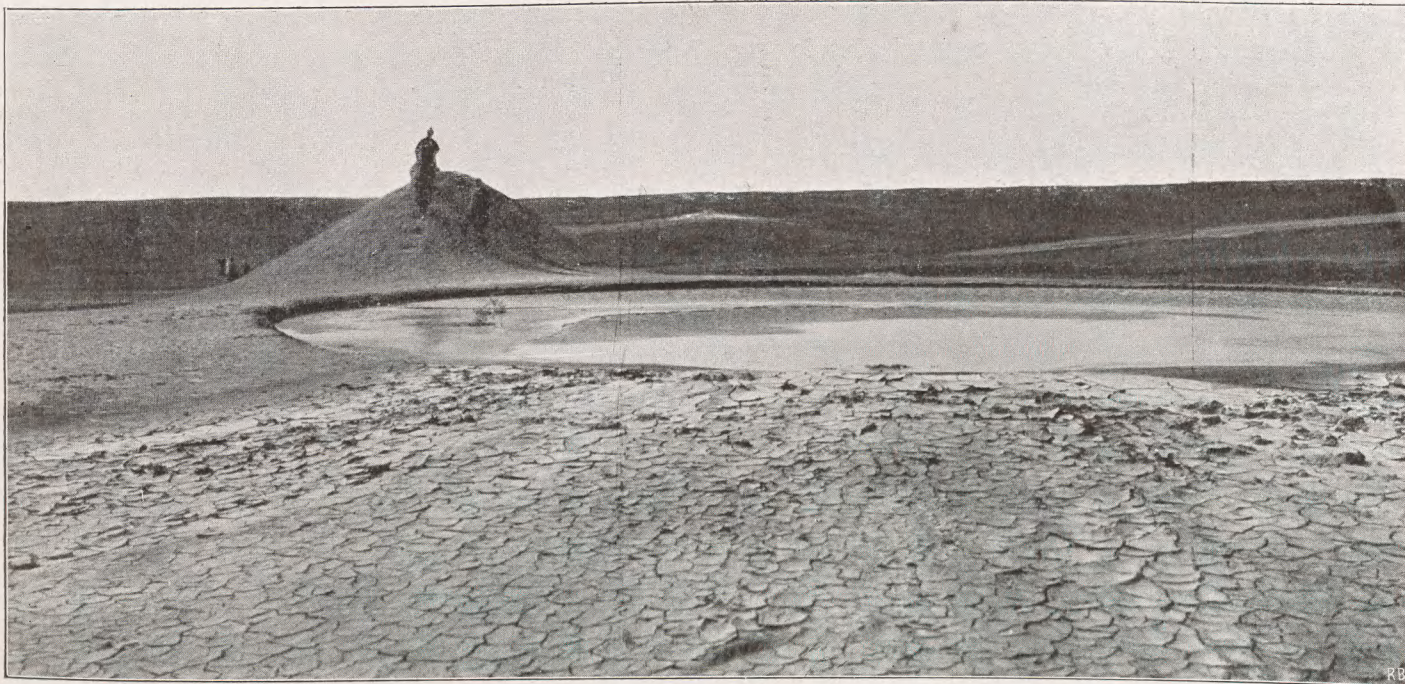
Carpathian Oil Company Ltd. Ł. 100.000.

Listopad — November:

Standard Oil Syndicate of Galicia Ltd. 27. Bush Lane E. C. Ł. 10.000.

Grudzień — Dezember:

Klimkówka Oilfields Ltd. Ł. 10.500.

Wulkany błotne. — Schlammvulkane.

WULKANY BŁOTNE I ROPA. NAPISAŁ INŻ. GÓRNICZY EMIL ŚWIERCZEWSKI.

Przedstawiamy kolekcję pięknych zdjęć fotograficznych z Krymu, a mianowicie z okolicy miasta Kercz leżącego na półwyspie tegoż samego imienia. Półwysep ten stanowi jak wiadomo wschodnią część półwyspu krymskiego.

Fotografie nasze przedstawiają szereg wulkanów błotnych.

Ponieważ wulkany te, nie tylko na Krymie, ale i gdzie indziej, jak n. p. we Włoszech, w Rumunii na Kaukazie, w Ameryce (Kalifornia, Columbia) i indziej, wyrzucają prócz wielkich nieraz mas błota i kamieni, także większe lub mniejsze ilości ropy i gazów ropnych, a jak zobaczymy dalej i w naszych lokalnych stosunkach geologicznych mogły odgrywać kiedyś pewną rolę, pozwolimy sobie nieco dłużej zastanowić się nad tym przedmiotem.

L. Tassart i inni geolodzy zwrócili uwagę na tę okoliczność, że występowanie ropy naftowej na powierzchni ziemi jest terytorjalnie ograniczone na przestrzenie stałych wstrząśnień tektonicznych czyli zgodne z występowaniem t. z. linii tektonicznych.

Są to jak wiadomo partje skorupy ziemskiej, które wskutek kontrakcji płynnego jądra ziemi wyginają, załamują i zapadają się z biegiem czasu. Ograniczone to jest lokalnie do pewnych stref przebiegających w krzywych zamkniętych pasach przez kontynenty i morza, gdzie wstrząśnienia i połączone z nimi dyslokacje periodycznie lub stale się powtarzają.

Są to niejako najbardziej osłabione miejsca skorupy ziemskiej. Z biegiem długich epok geologicznych mogą jednak te strefy wstrząśnień zmieniać swoje położenie na kuli ziemskiej i tem tłumaczyć chęć poplecznicy teorii występowania ropy wzdłuż lub w pobliżu tych pasów, takie zjawiska, jak występowanie ropy w starszych formacjach (w sylurze i devonie) Ameryki północnej nie leżących dzisiaj w sferze wstrząśnień, ale znajdujące się

DAS ERDOL UND DIE SCHLAMMVULKANE. VON BERGING. EMIL ŚWIERCZEWSKI.

Wir bringen in der heutigen Nummer eine Kollektion von schönen photographischen Aufnahmen, welche eine Reihe von Schlammvulkane auf der Halbinsel Krim und zwar in der Gegend von Kertsch darstellen.

Da diese Vulkane nicht nur auf der Halbinsel Krim, aber auch in anderen Ländern wie z. B. in Italien, Rumänien, am Kaukasus, in Amerika (Columbien, Kalifornien) vorkommen, und ausser Schlamm- und Steinmengen oft grössere Oelmengen und Oelgase ausschleudern, und, wie wir es weiter sehen werden, auch in unseren lokalgeologischen Verhältnissen ehemals von einer gewissen Bedeutung gewesen sein konnten, werden wir uns erlauben sich mit denselben etwas länger zu befassen.

L. Tassart und andere Geologen haben uns auf den Umstand aufmerksam gemacht, dass das Erdölvorkommen auf der Erdoberfläche territorial auf die Erdpartien, welche den ständigen tektonischen Erschütterungen unterliegen, beschränkt und an das Vorkommen der sog. tektonischen Linien gebunden ist. Es sind bekanntlich diejenigen Partien der Erdkruste, welche sich der Kontraktion des flüssigen Erdkernes zufolge, im Laufe der Zeit ausbiegen, zerbrechen und versenken. Dies ist lokal auf gewisse Streifen beschränkt, welche in krummen, geschlossenen Streifen Kontinente und Meere durchlaufen, wo die Erschütterungen und die damit verbundenen Dislokationen periodisch oder ständig sich wiederholen. Es sind sozusagen die schwächsten Stellen der Erdkruste.

Im Laufe der langen geologischen Epochen können jedoch diese Zonen ihre Lage auf dem Erdballe ändern, und darauf gestützt, suchen die Adhärenenten der Theorie des Erdölvorkommens längs oder in der Nähe dieser Streifen, solche Erscheinungen wie das Erdölvorkommen in älteren Formationen (im Silur und Devon) der Nordamerika, welche

wśród niej przedtem w czasie dawniejszych epok geologicznych.

Odnosnie do sporów o pochodzenie ropy wyznawcy teorii powstawania jej na drodze czysto chemicznej przez procesy syntetyczne, odgrywające się w głębi kuli ziemskiej w jej sferze płynnej, widzą w tym zjawisku potwierdzenie swoich hipotez. Z drugiej strony, zwolennicy teorii pochodzenia organicznego ropy uważają te okolice właśnie wskutek dyslokacji warstw ułożonych pierwotnie jako osady z wód poziomo, za nadające się szczególnie do zamagazywania większych ilości ropy i gazów w pęknięciach i szczelinach powstałych przy wyginaniu i łamaniu się warstw pod wpływem tych sił wypiętrzających równocześnie pasma górskie.

Nie wglębiając się w istotę tych sporów skonstatować możemy tę okoliczność, że ropa naftowa i jej pokrewne (woski, asfalty i gazy) występują rzeczywiście najobficiej w pewnych warstwach tam, gdzie te warstwy są właśnie powyginane, sfałdowane czyli wysiodłone. W następstwie tych sfałdowań konstatujemy na terenach naftonośnych, komplikacje szczelin, pęknięć, uskoków i nasunięć ciągnących się nieraz na wielkich przestrzeniach.

Szczeliny te wypełnia częściowo gruz i okruczy powstałe w czasie pęknięcia i ruchu warstw, częściowo zaś ropa, воск i gazy, impregnując równocześnie te partje gruzu wypełniającego szczeliny, które są zdolne ją wchłonać w siebie i podobnie ukwalifikowane części ścian tych szczelin.

Jeżeli pęknięcie takie dosięgnie powierzchni ziemi tak, że nieprzykrywają go osady nieprzemakalne czasów najnowszych, to powstają źródła naftowe, które sączą z siebie stale ropę, jako tak zwane wycieki lub ślady napowierzchnne.

Jeżeli takie źródło zaobserwujemy pod powierzchnią wody to widzimy, że prócz ropy wypływającej na wierzch, wydostają się równocześnie bańki gazów ropnych nadające wodzie pozór gotowania się tworząc tak zwane u nas „bełkotki“.

Jeżeli gazy i ropa w perygrynacjach swoich pomiędzy gruz i okruczy w szczelinach natrafia na miękkie warstwy ilaste i wodę a ciśnienie z jakim wychodzą jest dość wielkie, aby ten materiał wyrzucać na powierzchnię ziemi, to z wybuchami gazów wypływa ze szczeliny mniej lub bardziej gęsta masa błotna.

Ten szlam albo rozlewa się szeroko tworząc stawiska i bagna bełkocące stale u wylotu szczeliny czyli krateru, bańkami gazów, albo też jeżeli masa jest mało płynna zasycha wprędce tworząc w ten sposób kopczyki i kopce wyglądające podobnie jak prawdziwe wulkany.

Pierwszy rodzaj t. j. gotujące jeziorka błotne nazywają we Włoszech „salse“, pokrywa je emulsja ropna, a na obwodzie przy brzegach gromadzi się czysta ciemniejsza ropa. Drugi rodzaj t. j. w formie kopców nazywają Włosi „Volcano“ dochodzą one znacznych wielkości jak słynny Volcano del dragone, którego krater szeroki na dwa metry, wyrzuca gęsty błotny szlam zasychający jednak w ruchu dopiero 50 metrów od otworu.

Jeziorkowate salsy leżą w obrębie pokładów miocennskich i pliocennskich, gdzie szczeliny przebiegają w miękkim ile (facies Schlieru). Tam gdzie pęknięcia i szczeliny mieszczą się w warstwach bardziej skonsolidowanych jak np. we fliszu, plastyczna masa błotna mieści w sobie kawałki kamieni piaszczystych i margli, a to samo widzimy i indziej jak na Krymie i Kaukazie.

zwar heute in der Sphäre der Erschütterungen nicht liegen, jedoch zur Zeit der früheren geologischen Epochen inmitten derselben sich befanden, zu erklären.

Die Anhänger der Theorie der Entstehung des Erdöles auf dem rein chemischen Wege und zwar durch die im Innern des Erdballes, nämlich in dessen flüssigen Sphäre sich vollziehenden synthetischen Prozesse, sehen in dieser Erscheinung die Bestätigung ihrer Hypothesen. Andererseits werden von den Anhängern der Theorie der organischen Entstehung des Erdöles, diese Gegenden eben wegen der Dislokation der Schichten, welche ursprünglich als Wasserablagerungen horizontal angeordnet waren, als für die Einlagerung von grossen Erdöl- und Gasmengen in den Spalten und Sprüngen welche beim Biegen und Brechen der Schichten unter Einwirkung der Kräfte, welche zugleich die Gebirgsketten bildeten, als besonders geeignet betrachtet.

Während wir uns in die Einzelheiten dieses Streites nicht einlassen, müssen wir jedoch feststellen, dass Rohöl und dessen Verwandte (Erdwachs, Asphalte, Gase), tatsächlich am reichsten in gewissen Schichten dort vorkommen, wo diese Schichten gebogen, gefaltet oder ausgesattelt sind. Als eine Folge dieser Faltung konstatieren wir auf oelführenden Terrains Komplikationen von Falten, Klüften, Sprünge und Überchiebungen, welche sich manchenmal über lange Zonen erstrecken.

Diese Falten werden teilweise von Schutt und Bruchteilen ausgefüllt, welche während des Berstens und der Bewegung der Schichten entstanden und teilweise von Oel und Gasen, welche gleichzeitig diejenigen Schuttpartien und Spalten, welche Oel einsaugen könnten, impregnierten.

Wenn solch eine Klüfte die Erdoberfläche in einer Stelle erreicht, wo sie von den undurchlässigen Schichten der letzten Zeiten nicht zugedeckt wird, so entstehen Petroleumquellen, welche sog. Oel-ausbisse, oberflächliche Oelspuren ständig aussickern. Solche Quellen, falls sie unter dem Wasser vorkommen, lassen auf der Oberfläche ausser dem Rohöle auch gleichzeitig aufsteigende Gasblasen beobachten dem Wasser den Anschein des Kochens geben und die bei uns sog. „Belkotka“ bilden.

Wenn Gas und Oel in ihren Wanderungen durch Schutt und Bruchstücke in den Spalten auf weiche Tonpartien und Wasser treffen, und der Druck der Gase genügend ist um dieses Material auf die Oberfläche zu treiben, so kommt aus den Spalten mit den Gasausbrüchen eine mehr oder weniger dicke Schlammasse heraus.

Dieser Schlamm ergiesst sich entweder weit und breit und bildet Sumpfe und Teiche, welche bei der Mündung der Spalte stets sprudeln, oder auch, wenn die Schlammasse dickflüssig ist, trocknet sie sehr bald ein und bildet Kegelförmige Hügel und Erhöhungen, welche mit den echten Vulkanen grosse Aehnlichkeit haben.

Die Ersteren, das ist die kochenden schlammigen Sümpfe, welche in Italien „Salsen“ genannt werden, sind gewöhnlich mit Erdölemulsion bedeckt, wobei sich bei den Ufern das reine, der Farbe nach dunkle Rohöl ansammelt. Die zweite Art und zwar die kegelförmigen Erhöhungen, die als „Volcano“ in Italien bezeichnet werden, erreichen nicht selten bedeutende Dimensionen wie z. B. der bekannte Volcano del Dragone, dessen zwei Meter breiter Krater, dickflüssige Schlammassen ausschleudert, welche erst in einer Entfernung von 50 Meter von der Öffnung eintrocknen.

Na Czelekenie (wyspa na morzu Kaspijskim) dwa czynne wulkany błotne Porseguly rozlewają się szeroko jako jeziora szlamowe każdy na przestrzeni do 2 hektarów.

Oprócz nich jest tam również wiele kopczykowatych wulkanów częścią nieczynnych zwanych „sopkami“.

Te sopki w kraterach swoich mieszczą często żyły ozokerytu, co służyć może za dowód, że rzeczywiście mamy tu do czynienia z wylotami szczelin.

Na Krymie tworzą te kopcowate wzniesienia malowniczy krajobraz na pustych stepach porośniętych tylko z rzadka szczecinowatą ostrą trawą; nic innego nie udaje się tam bowiem na przesyconych solą gruntach.

I tam kipią „bełkoty“ w bajorach szlamowych powleczonych warstwą emulsji ropnej i gromadzące u brzegów ciemniejszą ropę. O wielkości i charakterze ich można wyrobić sobie wyobrażenie z zamieszczonych obok fotografii.

Wulkany kopcowate na Krymie i gdzieindziej wydzielają znaczne ilości gazów, które czasem samoczynnie się zapalają i płoną przez czas dłuższy. Mallet odnosi to zapalenie się samoczynne do zjawisk elektrycznych wywołanych może wskutek ruchu kamyków przechodzących przez krater wraz z płynną masą błotną.

Prof. Hofer w dziele swoim (Das Erdöl) opisuje za Fr. Noetlingem szereg wulkanów w Birmie i na wyspach arakańskich, na zachodnim wybrzeżu półwyspu indo-chińskiego i tam odsyłamy interesujących się żywiej tą sprawą.

Żeby dać wyobrażenie do jakich rozmiarów dochodzić mogą takie wulkany musimy zauważyć, że wulkan Boos-Vagh na półwyspie Apszerońskim (Kaukaz) mierzy 300 metrów wysokości, a powierzchnia krateru zalega $\frac{1}{2}$ kwadr. kilometra.

U nas na Podkarpaciu nie ma dzisiaj wulkanów czynnych, ale śladów wulkanów dzisiaj wygasłych które były czynne w epoce miocenijskiej t. j. tak zwanej formacji solnej dopatrzeć byśmy się mogli w licznych miejscowościach.

Die teichartigen Salsen liegen im Bereiche der miocänen und pliocänen Schichtenkomplexe, wo die Spalten die weichen Tonschichten durchqueren (in der Schlierfacies). Dagegen dort, wo die Klüftungen und Spalten sich in mehr kompakten Schichten befinden, z. B. in der Flyschformation die plastische Schlammasse führt mit sich Bruchstücke von Sandstein und Mergeln, welche man ebenfalls im Krim und auf dem Kaukasus beobachtet.

Auf der Insel Tscheleken (Kaspisches Meer) zwei tätige Schlammvulkane „Porseguly“, ergiessen sich als grosse Schlammteiche auf einer Fläche von cca zwei Quadrathektaren. Nebenbei findet man auch viele kegelartige, teilweise untätige Vulkane, Sopki genannt. Dieselben führen öfters in ihren Krateröffnungen Ozokeritadern, was als Beweis dienen kann, dass wir hier mit zutage tretenden Spalten zu tun haben.

Am Krim bilden diese Erhöhungen auf öden selten mit stichelartigem Grase bewachsenen Steppen malerische Landschaften. Auf diesem mit Salz gesättigten Boden, gedeihen nämlich keine anderen Pflanzen.

Auch hier kochen die mit einer Haut von Emulsion bedeckten Schlammstümpfe bei Ausscheidung von Gasblasen, während an den Ufern sich das Erdöl ansammelt. Ein Bild der Grösse und des Charakters dieser Vulkane kann man sich von den nebenstehenden photographischen Aufnahmen vorstellen.

Die Hügelvulkane auf der Halbinsel Krim als auch in anderen Gegenden scheiden grössere Mengen von Gas aus, welche sich manchmal selbsttätig anzünden und eine längere Zeit hindurch brennen. Mallet führt das selbsttätige Anzünden von Gasen auf die elektrischen Erscheinungen zurück, welche möglicherweise durch die Bewegung der Steine die aus dem Krater mit dem Schlamm herausgeschleudert, hervorgerufen werden.

Professor Hofer in seinem Werke das Erdöl, beschreibt nach Fr. Noehtling eine Reihe von Vulkanen auf Birma, den Arakanischen Inseln und auf der Westküste der indo-chinesischen Halbinsel. Die-

Wulkany błotne. — Schlammvulkane.

Profesor Grzybowski w objaśnieniach do atlasu geologicznego zwraca uwagę na materiał zwany w narzeczu górników woskowych z Borysławia „sytycą“. Jest to pokład nie wykazujący ani na oko ani pod mikroskopem najmniejszych śladów uławicenia jakich dopatrzeć się można zawsze we warstwach osadowych. Szlamowany przez mosiężne sitka o najdrobniejszych oczkach średnicy $0.25\frac{m}{m}$ pozostawia zaledwie $\frac{1}{2}\%$ pozostałości. Te i inne własności wykazują wielką analogię tego materiału i podobieństwo jego do szlamów wulkanów błotnych z Krymu i Włoch. Każą się one nam domyślać, że mamy tutaj do czynienia z produktem dawno nieczynnych wulkanów błotnych wieku miocenkiego.

Obserwując tektonikę warstw sąsiednich spoztrzec się daje, że sytyca zalega właśnie miejsca nad szczelinami wypełniając je równocześnie częściowo. Nierzadko po jednej stronie takiej szczeliny, warstwy wskutek późniejszych przesunięć (już wieku dyluwialnego albo późniejszych) wywyższy się ponad poziom sąsiednich warstw i erozja wód wymywała z czasem w tym miejscu całe partie takiej sytycy.

Pozatem kratery tych wulkanów zalegały nanie-sione wodą szutrowiska w potężnych warstwach i zwałach, a w tych cedził się szlam błotny zatykając z czasem kompletnie krater i tamował raz na zawsze czynność wulkanów.

Nasze Podkarpacie zalegała jak i dzisiaj jeno wszechpotężnej, formacja miocenska.

W epoce średniego miocenu całe Podkarpacie zalegały najprawdopodobniej słone jeziorzyska i mokradła osadzając z wód swoich spichrze solne dzisiejszych salin. Pojezierze to na miejscach suchych porosło bujną roślinnością i dawało żywność wielu zwierzętom lądowym.

Klimat o kilka stopni, o średniej temperaturze, wyższy od dzisiejszego i wilgotny oparami jeziorzysk sprzyjał również roślinności.

Bujnie rósł tutaj cyprys błotny i wiecznie zielone dęby, palmy i sekwoje czyli drzewa mamutowe a obok nich pradziady naszych brzoź, wierzby i olchy topole, wiązy, i jawory.

Pod płytką wodą stawisk bulkotały gazami miocenske salsy wyrzucając sytycowy szlam; na suchych wyspiskach ta sama sytyca zalegała kopcami zasychającego błota znaczne może przestrzenie urozmiaćając krajobraz, jak na dzisiejszym Krymie. A jakże była fauna tych lądów? Czytajmy z otwartej księgi natury. W okolicach dzisiejszej Staruni znanej ze swoich wosków i ropy, przy robotach kopalnianych spotykamy dwa olbrzymy tych czasów, jak albo kąpiąc się dobroduszenie lub skracając sobie może drogę przez sytycowe salsy zabrnęły w nie tak głęboko, że nie mogły się już z nich wydostać. Dopiero w naszym stuleciu trafiono na nie i odkopano zachowując dla nauki szkielety jednego mastodonta czy pierwotnego słoniamamuta i jednego nosorożca.

Oprócz tych olbrzymów włoczyły się wśród lasów gruboskóre tapiry i do świni dziesięjszych podobne Hyotherum, jelenie bezrogie i o prostych widlastych rogach, gonili wielkie Aphicyony, pół niedźwiedzie półpsy.

Dzisiaj cały ten świat stary przykryły złoża późniejszych szutrów i innych osadów, powierzchnię posiadał człowiek nowoczesny zasiał ją zbożem i myśli jakby historię tych światów starych wyzyskać dla człowieczego gatunku.

jenigen welche sich für die Sache mehr interessieren, werden dort ausführliche Beschreibungen finden.

Um den Lesern eine Idee von der Grösse mancher Schlammvulkane zu geben bemerken wir, dass der Vulkan Boos Vagh, auf der Halbinsel Apscheron (Kaukasus) 300 m. hoch ist und sein Krater eine Fläche von $\frac{1}{2}$ Quadratkilometer deckt.

Bei uns in den Karpathen haben wir heutzutage keine tätigen Schlammvulkane jedoch Spuren von solchen, welche noch in der Miocänepoche d. h. in der sog. Salzformation tätig waren, in vielen Orten gefunden werden könnten.

Professor Grzybowski in den Erläuterungen zu seinem geologischen Atlas deutet auf ein Material an, welches in der Sprache der lokalen Wachs-Bergleute „Sytyca“ genannt wird. Dieses Material zeigt weder bei der Prüfung mit dem blossen Auge noch unter dem Mikroskop keine Spur von Stratierung, welche man sonst in allen Ablagerungsschichten bemerkt. Durch einen Sieb mit Maschenöffnungen von 0.25 mm. geschlammt, lässt es kaum $\frac{1}{2}\%$ von Satz übrig. Diese und andere Eigenschaften beweisen, eine grosse Analogie und Aehnlichkeit dieses Materials mit dem Produkte der Schlammvulkane Italiens und der Halbinsel Krim. Sie gestatten uns somit anzunehmen, dass wir hier mit dem Produkte der längst untätigen Vulkanen der Miocänära zu tun haben.

Wenn wir die Tektonik der Nachbarschichten betrachten, erblicken wir, dass die „Sytyca“ sich eben in den Stellen über den Spalten ansammelt und dieselben gleichzeitig teilweise ausfüllt. Es kommt nicht selten vor, dass die Schichten auf einer Seite solcher Spalte, späteren Verschiebungen zufolge, sich über das Niveau der Nachbarschichten erhoben haben und eine starke Wassererosion hat im Laufe der Zeit an dieser Stelle ganze Partien von solcher „Sytyca“ ausgewaschen. Ausserdem wurden die Kratere dieser Vulkane von Unmengen von Schutt und Schotter zugedeckt, wodurch der Schlamm, welcher im Laufe der Zeit den Krater gänzlich verstopfte und die Tätigkeit der Vulkane für immer hemmte.

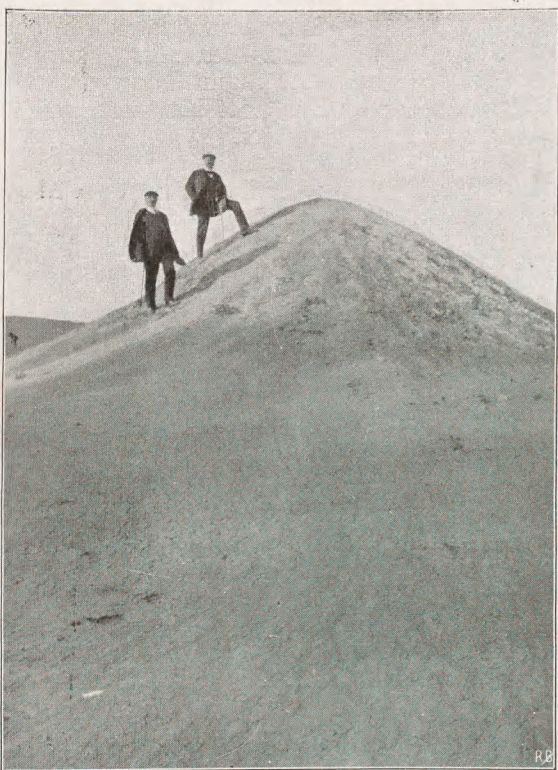
In unseren Karpathen dominierte wie heute, jedoch in einem bei weitem gewaltigeren Grade die Miocänformation. In der Epoche des mittleren Miocän befanden sich aller Wahrscheinlichkeit nach im ganzen Karpathengebiet salzige Seen und Sümpfe, welche aus ihren Gewässern Salz in grossen Mengen ausscheideten. Dies ist der Ursprung der heutigen Salinen, aus welchen Salz exploitiert wird.

Auf den trockenen Orten der ehemaligen Sümpfe wuchs eine üppige Vegetation, welche den Tieren Nahrung gab. Das Klima, dessen mittlere Temperatur etwas höher als heutzutage war, förderte ebenfalls die Vegetation durch die feuchten Verdampfungen der Seen.

Ueppig wuchs hier die Wasserzipresse und die immergrüne Eiche, Palmen und Mamuthbäume, und neben diesen die Urväter unserer Birken, Weiden, Eschen, Pappeln und Ahorne.

Unter dem seuchten Wasser der Teiche kochten die Gase der miocänen Salsen, indem sie den Sytyca-Schlamm herauswarfen, welcher Haufen von trocknendem Kot bildete und den Landschaften der öden Inseln z. B. der heutigen Krim, mehr Interesse verlieh.

Ueber die Fauna solcher Gegenden können wir Vieles aus dem offenen Buche der Natur lesen. In der Gegend von der heutigen Starunia, welche wegen Rohöl- und Erdwachsvorkommen bekannt

Wulkany błotne. — Schlammvulkane.

Kraterzy wulkanów błotnych, wycieki i ślady ropne przemawiają do nas językiem starego życia dając nam wskazówki w poszukiwaniach naszych za „kipioną ropną”. Jak mamy oceniać te zjawiska ze stanowiska pionierów poszukiwaczy?

Tak ślady i wycieki ropne jak i wulkany szlamowe musimy traktować jako jedną kategorię zjawisk, jako objawy obserwowane na wychodach warstw roponośnych, czy też złóż ropy o charakterze szczelinowym.

Dają one nam znać, że znajdujemy się w obrębie pokładów bezwarunkowo roponośnych i tej okoliczności zawdzięczamy odkrycie wielu ropodajnych terenów. Ale wiertacz poszukiwacz z reguły nie powinien zbliżać się zbyt śmiało do nich ze swoimi robotami owszem, po sumiennem zbadaniu tektonicznych warunków lokalnych odsunąć się od nich powinien w poprzek szerzenia się pokładów.

Często bowiem otwory, założone za blisko takich śladów, przewiercają nie przykryte dość szczelnie pokłady wyczerpane przytem wskutek długotrwałych wycieków naturalnych.

Takiej to okoliczności jak to słusznie zauważył prof. Hoefler, przypisać musi Kercz i terena krymskie, położone w tak dogodnych zresztą warunkach ekonomicznych, dotychczasowe stosunkowo słabe wyniki dosyć licznych choć płytkich i nieudanych wierceń. Wszystkie one skupiają się jednak z reguły w najbliższym otoczeniu wulkanów błotnych wyrzucających, stale ropę i gazy.

ist, begegnen wir zwei von den Riesen jenes Zeitalters, welche entweder in dem sie badeten, oder sich den Weg durch eine Sytyca-Salse kürzen wollten, so tief in dieselben hineinfielen, dass sie den Tod fanden, und ihre Skeletten erst in unserem Jahrhunderte das Tageslicht wieder erblickten. Neben den Mastodonten und den Urelephanten bewohnten diese Gegenden dickhäutige Tapire und Hyotherium, geweihlose Hirsche und grosse Amphicione.

Diese ganze alte Welt wurde später mit Schotter und anderen Ablagerungen bedeckt. Der Mensch hat die Oberfläche in Besitz genommen und bestrebt sich die Geschichte dieser Urzeiten für die Menschheit auszunützen.

Die Kratere der Schlammvulkane, Oelaussisse und Oelspuren geben heute unseren Forschungsarbeiten die Richtung an. Wie sollen nun dieselben von dem Standpunkte der Pioniere der Forschung nach Erdöl geschätzt werden?

Die Oelaussisse und die Oelspuren als auch die Schlammvulkane müssen als Erscheinungen derselben Kategorie und zwar als Erscheinungen, welche man bei den Ausgängen der spalten und der ölführenden Schichten beobachtet, betrachtet werden. Sie kündigen an, dass wir uns in dem Bereiche der unbedingt ölführenden Schichten befinden. Diesem Umstande verdanken wir die Entdeckung von vielen Oelfeldern.

Der Forscher soll jedoch seine Arbeiten nicht zu nahe an diese Spuren anfangen, im Gegenteil, nach einer genauen Untersuchung der tektonischen Lokalverhältnisse, soll er sich quer über den Breitengang der Schichten von ihnen entfernen. Es kommt nämlich oft vor, dass die in der Nähe von den Oelspuren angelegte Bohrungen, auf undicht überworfenen und durch natürliche Ausbisse erschöpfte Schichten, treffen.

Diesem Umstande, wie es Prof. Hoefler mit Recht bemerkt, muss man zuschreiben, dass die, sonst in so günstigen ökonomischen Verhältnissen gelegenen Terrains in Kertsch und auf der Halbinsel Krim bis nun, trotz vielen, obzwar seuchten Bohrungen, sehr schwache Resultate ergaben. Sie wurden jedoch alle in der nächsten Nähe der Schlammvulkane, welche ständig Oel und Gase produzieren, angelegt.

TELEFON 172.

TELEFON 172.

HENRYK DREJER

odlewnia żelaza, metali i warsztaty
mechaniczne w Drohobyczu

wykonuje wszelkie roboty w zakresie
wiertnictwa wchodzące, jak również
roboty budowlane i konstrukcyjne.

WIADOMOŚCI HANDLOWE.

W rejestrze handlowym we Wiedniu, zanotowano:

Przy firmie Tow. Transportowe i Magazynowe księcia Alexandra Thurn i Taxis: Dr. Józef Kampers i Hermann Hass, ustanowieni dyrektorami.

Przy firmie „Erdölwerke Galizien“ Ska z ogr. por.: Dyrektor Mieczysław Longchamps wykreślony.

Przy firmie „Austria“, Akc. Tow. naftowe: Dr. Wilhelm Rziha i Henryk Suchestow wykreśleni z grona członków zarządu.

W rejestrze handlowym w Samborze zaprotokołowano firmę: „The Investors Association“ Ska z o. p. w Tustanowicach. Przedmiot przedsiębiorstwa: Kupno i sprzedaż kopalń i terenów naftowych, wiercenie w akordzie i na rachunek własny. Kapitał zakładowy Spółki wynosi K. 100000 cały wpłacony w gotówce. Dyrektorami są: Algernon St. George Caulfield i Albert Edward Hodgson przemysłowcy w Londynie.

Dnia 28. zeszłego miesiąca odbyło się w Berlinie posiedzenie dyrekcyi nowozałożonej Spółki z o. p. pod firmą „Międzynarodowe Towarzystwo Brykietów ropnych“, na którym postanowiono założyć fabrykę brykietów ropnych w Galicyi. Na cel ten uchwalono podnieść na razie jako pierwszą ratę subskrybowanego kapitału kwotę K. 100000. Dyrektorowie nowej Spółki pp. Paweł Dorner (Londyn) i Dziobek (Charlottenburg) zostali upoważnieni do podjęcia wstępnych kroków w sprawie budowy fabryki w Galicyi. Nowe Towarzystwo ma nadzieję, że uda mu się sfinansować z dobrym rezultatem patent na wyrób brykietów z ropy, o którym fachowcy pochlebnie się wyrażają. Techniczne kierownictwo przedsiębiorstwa obejmie prawdopodobnie przemysłowiec p. Gottlieb Mast.

Austryackie rafinerie nafty wniosły do ministerstwa handlu podanie o zezwolenie na podniesienie cen nafty od 1—2 koron na 100 kg. Podanie to rafinerzy motywują tem, że ceny ropy i koszty fabrykacji podniosły się i że cena nafty na Węgrzech jest wyższa niż w Austrii. — Ministerstwo handlu odmówiło jednak prośbie rafinerów, wobec czego kartel był zmuszony pozostawić notowanie cen za luty bez zmiany.

Dnia 20. i 28. b. m. upływają dwa terminy wypowiedzenia umowy kartelowej. Jeżeli pewna ilość rafinerii wniesie w tych terminach wypowiedzenie, w takim razie, kartel przestanie istnieć 30. kwietnia b. r. w przeciwnym zaś razie umowa kartelowa przedłuży się automatycznie na dalsze cztery lata. Obecnie toczą się narady, na jakich warunkach możnaby kartel ufundować i zapewnić mu z góry trwanie na wiele lat. Zarząd kartelu stara się w tym celu, o usunięcie różnic panujących pomiędzy zastępcami rafinerii, pracujących na eksport a rafineriami obsługującymi wewnętrzne zapotrzebowanie.

Dyrekcja Tow. Akcyjnego dla przemysłu oleju mineralnego „Petrolea“ na posiedzeniu odbytem 27. z. m. udzieliła prokury urzędnikom tego Towarzystwa p. Józefowi Maxowi Grafowi, dla wiedeńskiej centrali i pp. Joachimowi Frenklowi i Franciszkowi Hébergerowi dla filii w Borysławiu.

C. k. Fabryka olejów mineralnych (Odbenzynarnia) w Drohobyczu, przerobiła w roku 1911

HANDELSNACHRICHTEN.

In das Handelsregister zu Wien wurde eingetragen: Bei der Firma Prinz Alexander Thurn und Taxische Rohöl-Transport und Magazinierungs-Gesellschaft die Herren Dr. Josef Kampers und Hermann Hass als Geschäftsführer.

Bei der firma „Erdölwerke Galizien“, Gesellschaft mit beschränkter Haftung: Der Geschäftsführer Mieczysław Longchamps gelöscht.

Bei der „Austria“ Petroleum A.-G.: Herr Dr. Wilhelm Rziha und Herr Heinrich Suchestow als Mitglieder des Verwaltungsrates, gelöscht.

In das Handelsregister zu Sambor wurde die Firma Investors Association, G. m. b. H. in Tustanowice, eingetragen. Gegenstand des Unternehmens: Der Kauf und Verkauf von Naphtagruben und Terrains, die Bohrung von Naphtagruben auf eigene Rechnung oder in Akkord. Höhe des Stammkapitals 100000 Kr. Darauf geleistete Bareinzahlungen: 100000 Kronen. Geschäftsführer: Algernon St. George Caulfield und Albert Edward Hodgson, Industrielle in London.

Am 28. v. M. hat in Berlin eine Direktionssitzung der Internationalen Oil Brikket Limited, einer neuen Gesellschaft stattgefunden, in welcher beschlossen wurde, eine Oelbrikettfabrik in Galizien zu errichten. Zu diesem Zwecke soll als erste Rate ein Betrag von Mk. 100000 behoben werden. Die Direktoren der Gesellschaft Paul Dorner (London) und Oberst a. D. Dziobek (Charlottenburg) wurden beauftragt, die nötigen Vorarbeiten zum Bau der Fabrik in Galizien vorzunehmen. Die Gesellschaft hofft mit ihren von Fachleuten gut beurteilten Patenten Erfolge zu erzielen. Mit der technischen Leitung der Gesellschaft wird wahrscheinlich der Industrielle Herr Gottlieb Mast beauftragt.

Die österreichischen Petroleumraffineure haben beim Handelsministerium um die Erhöhung der Preise um 1—2 Kronen per 100 kg. angesucht. Als Begründung haben die Raffineure angegeben, dass die Rohölpreise und Fabrikationskosten bedeutend gestiegen sind, als auch dass der Petroleumpreis in Ungarn höher ist als in Oesterreich. Das Handelsministerium hat jedoch dem Ersuchen der Raffineure nicht entsprochen — und dem zufolge, beschloss die Kartellverwaltung die Preisnotierung für Februar unverändert zu lassen.

Am 20. und 28. Februar verlaufen zwei Kündigungstermine für das Petroleumkartell. Wenn an diesen Tagen eine Gruppe von Raffinerien die Kündigung einreichen wird, ist das Kartell am 30. April aufgelöst, sonst wird es auf vier Jahre automatisch verlängert. Gegenwärtig werden darüber Beratungen gepflogen, unter welchen Bedingungen das Kartell ausgestaltet werden könnte. Es wird eine Einigung auf dauernder Basis projektiert, welche den Bestand des Kartells auf viele Jahre hinaus verbürgen könnte. Die Leitung des Kartells bemüht sich die Differenzen, welche zwischen den Bedingungen der Vertreter der Exportraffinerien und derjenigen Raffinerien, welche für Inland produzieren, auszugleichen.

Der Verwaltungsrat der „Petrolea“ Aktiengesellschaft für Mineralölindustrie hat in der am 27. v. M. abgehaltenen Sitzung den Beamten der Gesellschaft, Herrn Josef Max Graf von der Wiener Zentrale, sowie die Herren Joachim Frenkel und Franz Héberger von der Boryslawer Filiale, Prokura erteilt.

Im Jahre 1911 wurde in der k. k. Mineralöl-

32.642 wagonów ropy. Z ilości tej wytworzono: 23.613 wagonów ropą, 5073 wagonów nafty, 1411 wagonów lekkiej benzyny i 1673 wagonów ciężkiej benzyny.

Dyrekcja firmy Premier Oil & Pipeline Co. Ltd. uchwaliła wypłacić za trzy ostatnie miesiące 1911 roku dywidendę tymczasową w wysokości 10% za rok.

P. Beno Majseł objął we własny zarząd nabytą od firmy Longchamps, Moszyński, Neyman kopalnię Śląsko i Kujawy z dniem 8. lutego b. r.

Sanacja akc. Tow. dla głębokiego wiercenia Heinrich Lapp w Aschersleben. Walne Zgromadzenie uchwaliło proponowaną redukcję kapitału zakładowego na 710.000 M., która to redukcja ma być przeprowadzoną przez zlanie dwóch akcji po 1000 marek na jedną. Dalej uchwaliło Walne Zgromadzenie emisję 750 akcji pierwszeństwa po 1000 marek, którym ma być zapewnione pierwszeństwo dywidendy aż do 8%. Nowe akcje będą zaoferowane dawnym akcjonariuszom po wartości nominalnej i 4% odsetek od 1. stycznia 1912. Sanacja będzie uważana za dokonaną, gdy najmniej 400.000 M. nowych akcji zostanie subskrybowanych.

Węgierskie Ministerstwo finansów zawarło niedawno pierwszy kontrakt w sprawie przemysłowego zużycia, gazów ziemnych ze źródła w Kissármás. Zobowiązało się mianowicie dostarczać dziennie 200.000 m³ gazu, będącemu w zawiązaniu „Siedmiogrodzkiemu Tow. Akc. warsztatów chemicznych” w Budapeszcie.

Oprócz tego zamierza pewne konsorcjum zbudować fabrykę chemiczną w Torda, która będzie spotrzebowywać 800.000 m³ gazu. Również węgierska fabryka sody amoniakalnej w Marosujvár zamierza zakontraktować 60.000 m. kub. gazu dziennie.

RÓŻNE WIADOMOŚCI.

Produkcja ropy w Tustanowicach wynosiła w miesiącu styczniu br. 6739.5 wag. w Borysławiu 1306.5 wag. razem 8046 wag. czyli o 363 wagonów mniej niż w poprzednim miesiącu, a o 6426 wagonów mniej niż w styczniu 1911. W drugiej połowie lutego produkcja Tustanowic nieco się podniosła dzięki kilku szybom, które dostały wydawniejszą produkcję a to szyb Izabella produkuje dziennie około 18 wagonów, dalej Opegi I około 15 wag., Marya Teresa III około 13 wag., Dorrit około 15 wag., szyb Karpat Dąbrowa Nr. IV, około 9 wagonów na dobę.

Ekspedycja ropy ze stacji Borysław wynosiła w styczniu 1912:

Do rafinerii	9954 wagonów
Na cele opałowe	470 „
Związek do Odbenzyniarni 3437	„

Razem . . . 13861 wagonów.

Produkcja ropy w Rumunii wynosiła w grudniu 1911 około 17.733 wag. czyli o 681 wag. mniej niż w listopadzie z. r. Spadek ten produkcji przypisują w Rumunii silnym mrozom, jakie panowały w grudniu. Kopalnie w Moreni dostarczają jeszcze ciągle największej produkcji t. j. około 7000 wagonów, następnie idzie Campina z produkcją około 2000 wagonów w końcu kopalnie w Bustenari i Baicoi. Z towarzystw na pierwszym miejscu stoi „Astra Ro-

fabrik in Drohobycz 32.642 Waggons Rohöl verarbeitet. Daraus wurden 23613 Waggons Heizöl, 5073 Waggons Petroleum, 1411 Waggons leichter Benzin, 1673 Waggons schwerer Benzin erzeugt.

Die Direktion der Premier Oil and Pipe Line Company Ltd. erklärte eine Interimsdividende von 10% per annum für die am 31. Dezember 1911 abgelaufenen drei Monate.

Herr Beno Majseł aus London, hat die, von der firma Longchamps, Moszyński, Neyman, erworbenen Gruben Śląsko und Kujawy am 8. Februar ac. in eigene Verwaltung übernommen.

Heinrich Lapp A.-G. für Tiefbohrung in Aschersleben. Die Generalversammlung genehmigte die beantragte Zusammenlegung des Grundkapitals auf 710.000 M. dergestalt, dass je 2 Aktien zu 1000 M. zu einer zusammengelegt werden. Ferner beschloss die Generalversammlung, die Ausgabe von 750 Vorzugsaktien zu 1000 M. Diesen Aktien wird bis zu 8 Prozent Dividende zugesichert. Die neuen Aktien werden den alten Aktionären direkt angeboten zum Kurse von 100 % zuzüglich 4 % Stückzinsen ab 1. Januar 1912. Die Sanierung gilt als durchgeführt, wenn mindestens 400.000 M. neue Aktien gezeichnet werden.

Das ungarische Finanzministerium hat jetzt den ersten Vertrag wegen Nutzbarmachung der Erdgasquellen in Kissármás zu industriellen Zwecken abgeschlossen. Er betrifft die tägliche Abgabe von 200.000 cbm Erdgas an die mit K 3 Mill. Aktienkapital zu gründende „Siebenbürger chemische Werkstätten Akt.-Ges.“ in Budapest. Ausserdem beabsichtigt ein Konsortium, in Torda eine chemische Fabrik zu errichten, die täglich 80.000 cbm Erdgas konsumieren wird. Auch die Ungarische Ammoniaksoda-fabrik zu Marosujvár beabsichtigt täglich 60.000 cbm Erdgas in Anspruch zu nehmen.

VERCHIEDENE NACHRICHTEN.

Die Produktion von Tustanowice betrug im Januar a. c. 6739.5 Waggons, die von Borysław 1306.5 Waggons, zusammen 8046 Waggons. Im Vergleiche mit dem vorigen Monate ist die Produktion um 363 Waggons, und im Vergleiche mit dem selben Monate des vorigen Jahres um 6426 Waggons gefallen. In der zweiten Hälfte des Monats Feber, ist die Produktion von Tustanowice zufolge der Produktionszunahme einiger einzelnen Schächte leicht gestiegen. Die gegenwärtig ergiebigsten Schächte in Tustanowice sind, Izabella mit cca 18 Wagg. per Tag, Opegi I mit 15 Wagg. Maria Theresia III. mit cca 13 Wagg. Dorrit mit 15 und Karpath Dąbrowa Nr. IV mit cca 9 Waggons per Tag.

Im Januar wurden von der Station Borysław expediert:

An Raffinerien . . .	9954 Waggons Rohöl
Für Heizzwecke . . .	470 „
Verband an die k. k. Raffinerie	3437 „

Zusammen . . . 13861 Waggons Rohöl.

Die Rohölproduktion Rumäniens im Dezember 1911 belief sich auf 12.733 Waggons gegen 13414 im November desselben Jahres. Diese Abnahme wird in Rumänien dem strengen Frostwetter zugeschrieben. Die Gruben von Moreni stehen noch immer an der Spitze mit 7000 Waggons, hierauf folgt Campina mit 2000 Wagg. dann die Gruben von Bustenari

mana" z produkcją 4800 wagonów dalej „Steaua Romana" z 3000 wag. miesięcznej produkcji.

Produkcja ropy w Rumunii wzrosła w roku 1911 o 19.114 wagonów w porównaniu z r. 1910, czyli o 14⁰/₀. Produkcja ta wynosiła:

	1911	1910
Styczeń	11.217 wag.	12.177 wag.
Luty	9.457 „	10.926 „
Marzec	11.362 „	11.242 „
Kwiecień	11.231 „	11.194 „
Maj	12.356 „	12.345 „
Czerwiec	13.678 „	11.986 „
Lipiec	14.494 „	12.146 „
Sierpień	14.059 „	11.541 „
Wrzesień	14.901 „	11.584 „
Październik	15.363 „	10.540 „
Listopad	13.414 „	10.094 „
Grudzień	12.733 „	9.466 „
Razem	154.355 wagonów	135.241 wagonów

Jak nam donoszą z Majkopu panowała tam przed niedawnym czasem silna burza śniegowa, która wyrzuciła cały szereg wież wiertniczych i przez trzy dni uniemożliwiała wszelką komunikację. Ruch wiertniczy w Majkopie jest obecnie bardzo słaby, ogólnie oczekują definitywnego załatwienia sprawy, wiercenia trzech próbnych głębokich szybów. Najgłębszy obecnie szyb w Majkopie wiercony na działce 108, osiągnął głębokość 2080 stóp. Produkcja Majkopu w roku 1911 wynosiła 8,300.000 pudów, z czego było zaledwie 5⁰/₀ ropy wybuchowej.

WIADOMOŚCI OSOBISTE.

P. Wacław Zoglauer objął kierownictwo kopalni „Ludwik" i „Felicjan" w Boryslawiu.

P. Eug. Spiegler objął kierownictwo warsztatów firmy „Erdölwerke Galizien" w Tustanowicach.

W miejsce p. Walentego Rexhäusera, pełnomocnikiem kop. „Meta" i „Marta" mianowany został p. Ernest Cernelius, p. Rexhäuser zatrzymał jednak nadal techniczne kierownictwo kopalń firmy Erdölwerke Galizien.

* * *

Redakcja czasopisma „Ropa" zaprasza niniejszem Przemysłowców naftowych do prenumerowania dziennych wykazów produkcji galicyjskich kopalń nafty, które zaczną wychodzić jako dodatek do „Ropy" nakładem Związku Techników Wiertniczych przy współpracownictwie Domu naftowego, Oskar Loewenherz & Ska w Boryslawiu z dniem 1. marca br.

Miesięczna prenumerata „Ropy" wraz z dodatkiem wynosi: K. 25.— M. 25.— Frs. 30.—

* * *

W sprawie wyższych studyów górniczych w kraju rozesała Delegacja Górników i Hutników Polskich zaproszenia na ankietę w dniu 24. lutego b. r. w sali obrad Akademii Umiejętności w Krakowie. Ankieta obradować będzie pod przewodnictwem wiceprezesa Delegacji, pośła Jana Zaráńskiego i wyda opinię co do przedstawionej jej rezolucji:

„Ankieta, oświadczająca na zapytanie Delegacji Polskich Górników i Hutników, — że uznaje rychły utworzenie wyższych studyów górniczych w kraju jako pilną i niezbędną potrzebę społeczeństwa polskiego".

Do wzięcia udziału w ankiecie zostały zaproszone władze i interesowane instytucje.

und Baicoi. Die „Astra Romana" steht hinsichtlich der Produktion an erster Stelle mit einem Quantum von 4800 Wagg., die „Steaua Romana" produziert 3000 Waggons.

Die Rohölproduktion in Rumänien hat im Jahre 1911 um 19.114 Waggons oder 14⁰/₀ gegen das Vorjahr zugenommen. Die Produktion betrug:

	1911	1910
Januar	11.217 Wagg.	12.177 Wagg.
Februar	9.457 „	10.926 „
März	11.362 „	11.242 „
April	11.231 „	11.194 „
Mai	12.356 „	12.345 „
Juni	13.678 „	11.986 „
Juli	14.494 „	12.146 „
August	14.059 „	11.541 „
September	14.901 „	11.584 „
Oktober	15.363 „	10.540 „
November	13.414 „	10.094 „
Dezember	12.733 „	9.466 „
Total	154.355 Waggons	135.241 Waggons

Wie aus Maikop gemeldet wird, herrschte kürzlich daselbst ein schrecklicher Schneesturm, der drei Tage hindurch jeden Verkehr hemmte und eine ganze Reihe von Bohrtürmen umwarf. Die Bohrarbeit ist jetzt eine sehr geringe. Man erwartet die definitive Entscheidung bezüglich der drei auszuführenden Tiefbohrungen. Die tiefste Bohrung in Maikop befindet sich gegenwärtig auf Plot Nr. 108 und hat eine Tiefe von 2080 Fuss erreicht. Die Produktion des Maikopfeldes betrug im Jahre 1911 8,300.000 Pud. Hievon waren nur etwa 5⁰/₀ aus Fontänen.

PERSONALNACHRICHTEN.

Herr Wenzel Zoglauer hat die Leitung der Gruben „Ludwik" und „Felicjan" in Boryslaw übernommen.

Herr Eug. Spiegler hat die Leitung der Werkstätte der „Erdölwerke Galizien" in Tustanowice übernommen.

Herr Ernest Cornelius wurde zum Bevollmächtigten der Gruben „Meta" & „Marta" in Stelle des Herrn Valentin Rexhäuser, welcher jedoch die Stelle des technischen Leiters der Erdölwerke Galizien behält, ernannt.

*

Die Redaktion beehrt sich die P. T. Petroleum-Industriellen zum Abonnement auf die Tagesausweise der galizischen Rohölproduktion, welche im Verlage des Verbandes der Bohrtechniker und unter Mitarbeit des Naphtahauses Oskar Loewenherz & Co. in Boryslaw, vom 1. März ac. erscheinen werden, einzuladen.

Abonnement der „Ropa" samt dem Tagesausweise beträgt monatlich: K. 25.— M. 25.— Frs. 30.—

Betriebsleiter mit jahrelanger Erfahrung und Verantwortlichkeit für Gruben der beiden Gefahrsklassen, mit allen Agenden der technischen und administrativen Leitung grösserer Grubenanlagen aufs genaueste vertraut, (leitete grössere Bohrungen durch längere Zeit in Ost & West galizien, seit einigen Jahren in Boryslaw tätig) sucht Stellung als selbständiger Betriebsleiter eines grösseren Grubenkonzernes ausserhalb Boryslaw event. im Auslande.

Gef. Offerten erbeten „unter B" and die Administration des Blattes.

ZAWIADOMIENIA WYDZIAŁU ZWIĄZKU TECHNIKÓW WIERTNICZYCH W BORYSŁAWIU. (VEREINSNACHRICHTEN).

Sprawozdanie z posiedzenia Wydziału Z. T. W. z dnia 9. lutego 1912. Obecni kol. Hendrich, Ramoszyński, Słotwiński, Kowalski, Renefort, Hawranek, Tołłoczko, Nowicki, zaś z poza Wydziału kol. Bachowski i Kamiński.

Na posiedzeniu tem przyjęto do wiadomości rezygnację Dra Szujskiego ze stanowiskiego honorowego sekretarza Związku T. W. i kooptowano na jego miejsce kol. Józefa Nowickiego.

Przed rozpoczęciem obrad kol. Prezes poświęcił kilka ciepłych słów pamięci zmarłego kol. Kłafena, poczem uchwalono ofiarować zamiast wieńca na trumnę K. 50 na sanatorium gruźliczne dla robotników.

Na wniosek kol. Hendricha uchwalono prosić Urząd górniczy o listę zamianowanych członków komisji egzaminacyjnej dla kierowników kopalni.

Uchwalono prosić Urząd górniczy o wskazówki jak mają się zachować kierownicy kopalń wobec rozporządzenia Starostwa, które czyni kierownika odpowiedzialnym za czynności na kopalni, nie podlegające kierownikowi technicznemu, jak np. za dawanie pary pokątnym tłoczniom i sprzedawanie ropy łąbacom przez pełnomocników kopalń.

Sprawę koziarstwa na kop. Blanka, Mina, Bukowina i na kop. Dra Ślączi w Iwonicy, uchwalono odłożyć do następnego posiedzenia Wydziału.

Na wniosek kol. Bachowskiego uchwalono prosić kol. Stybera o porozumienie się z delegacją Zjazdu Górników i Hutników polskich co do dalszego opracowywania dat statystycznych do monografii naftowej przez kol. Bachowskiego.

Uchwalono przesłać Związkowi Producentów Ropy 100 koron na cele dobroczynne, z okazji nominacji Eksk. Długosza na ministra.

Uchwalono następujący wniosek kol. Kowalskiego: „kierownik kopalni nie może być równocześnie kierownikiem warsztatów o ile takowe obsługują szyby prowadzone przez innych kierowników“.

Na członków zwyczajnych Z. T. W. zostali przyjęci pp.: Jan Maryan Świątnicki, Maryan Lang, Roman Świeżowicz, Franciszek Kumor, Bronisław Rzepecki, Władysław Pogorzelski, Adam Świątnicki i Paweł Pecka; zaś na członków nadzwyczajnych przyjęto pp.: Stanisława Lipskiego i Zygmunta Cholewickiego.

Na posiedzeniu Wydziału z dnia 16. lutego z którego sprawozdanie podamy w najbliższym numerze przyjęto na członków zwyczajnych pp.: Władysława Skibińskiego, Maryana Wieleżyńskiego, Prota Komornickiego, Piotra Eliasiewicza i Michała Majewskiego. Jako członka nadzwyczajnego p. Szymona Krchę.

OSTATNIE WIADOMOŚCI.

Wobec tego że statuta Związku techników wiertniczych nie przewidują członków honorowych J. E. Minister Władysław Długosz zaszczylił Związek przystąpieniem do niego jako członek zwyczajny.

TREŚĆ.

Wypowiedzenie umowy kartelowej. — Walne Zgromadzenie krajowego Związku producentów ropy. — W sprawie nowych przepisów górniczo-policyjnych. — Głębokie wiercenia w Majkopie. — Wykaz produkcji ropy Borysławia i Tustanowice za miesiąc styczeń 1912. — Analiza ropy z szybu Tow. Magyar Karpati Petroleum R. T. Izaszacsal (Węgry). Wykonał inż. Maryan Wieleżyński. — I. Ruch ropy borysławsko-tustanowickiej w roku 1911. — II. Rachunek miejsca składowego z dniem 31. grudnia 1911 roku. Sprawozdanie patentowe zestawione przez biuro patentowe inżyniera Stanisława Dzbańskiego. — Z pism i książek. — Anglo-galicyskie towarzystwa naftowe zarejestrowane w roku 1911. Łączny kapitał nominalny 70,000,000 K. — Wulkany błotne i ropa. Napisał inż. górniczy Emil Świerczewski. — Wiadomości handlowe. — Różne wiadomości. — Osobiste wiadomości. — Zawiadomienia Związku. — Ostatnie wiadomości.

Długoletni kierownik kopalń naftowych z odpowiedzialnością na I-szą i II-gą klasę niebezpieczeństwa, obznajomiony szczegółowo z wszelkimi agendami odnoszącymi się do samoistnego prowadzenia większych kopalń naftowych (przez czas dłuższy prowadził kopalnię nafty w zachodniej i we wschodniej Galicyi, obecnie od lat kilku zatrudniony w Borysławiu) poszukuje posady samoistnego kierownika ruchu dla prowadzenia większej kopalni nafty na prowincyi, ewentualnie wyjechałby za granicę.

Łaskawe zgłoszenia „pod B“ przyjmuje Redakcja dwutygodnika „Ropa“ w Borysławiu.

LETZTE NACHRICHTEN.

Da in unseren Statuten keine Ehrenmitglieder vorausgesehen sind, hat Excellenz Minister Władysław Długosz den Bohrtechnikerverein in Borysław, durch sein Beitreten als ordentliches Mitglied beehrt.

INHALT.

Kündigung des Kartellvertrages. — Generalversammlung des Verbandes der Rohölproduzenten. — Die neuen Bergpolizeilichen Vorschriften. — Die Tiefbohrungen in Majkop. — Rohölproduktionsausweis von Borysław und Tustanowice für den Monat Jänner 1912. — Analyse eines Rohöles aus dem Schachte der Magyar Karpati Petroleum R. T. in Izaszacsal (Ungarn). Von Ing. Maryan Wieleżyński. — I. Rohölbewegung von Borysław und Tustanowice im Jahre 1911. — Lagerraumkalkulation per Ende Dezember 1911. — Patentbericht. Mitgeteilt von Patentanwaltsbureau Ing. Stanislaus Ritter von Dzbański. — Bücherschau. — Anglo-Galizische Petroleum-Gesellschaft registriert im Jahre 1911. 70,000,000 K. Nominal Kapital. — Das Erdöl und die Schlammvulkane. von Berging. Emil Świerczewski. — Handelsnachrichten. — Verschiedene Nachrichten. — Personalnachrichten. — Vereinsnachrichten. — Letzte Nachrichten.

L. LIEBERMANN BORYSŁAW.

— TELEFON 21. —

Rachunek Clearingu w pocztowej kasie oszczędności Nr. 71.969. Konto bankowe: Wiedeński Bank Związkowy.

DOM AGENCYJNY I KOMISOWY.

Skład artykułów technicznych. — Pasy popędowe.

Rzemień z balata, z gumy, ze skóry wyprawionej i surowej, ze szczeci wielbłądziej etc. Węże lłani i parczane, pojedyncze i podwójne.

— KLINGRYT

Płyty na pakunki, pierścienie, ramy, na najwyższe ciśnienie pary nasyconej i przegrzanej, wytrzymujące suche gorąco, kwasy etc.

POMPY I INJEKTORY:

Rury gazowe i do pomp. — Liny druciane i manilowe. — Materiały instalacyjne dla oświetlenia elektrycznego, żarówki węglowe i osramowe. Akumulatory firmy Laysten & Comp. — Armatury mosiężne i do kotłów parowych, jakoteż łączniki z kutego żelaza.

NARZĘDZIA WIERTNICZE I ŻERDZIE
Smary maszynowe i cylindrowe; smar Tootte'a.

INGENIEUR-VERTRETER GESUCHT

von Spezialfabrik für Gassauger, Hoch-
druckgebläse, Kolben-Kreisel-,
Drehkolbenpumpen.

Herren, die im Rohölgebiet gut eingeführt sind, belieben sich zu wenden an

Ed. Tatzel, Troppau.

Związek techników wiertniczych

w BORYSŁAWIU poleca P. T. Firmom
na kierowników odpowiedzialnych, tych ze
swoich Członków, którzy na dane stano-
- - - wisko najlepiej się nadadzą. - - -

Zapytania przy podaniu warunków załat-
wia się w najkrótszym czasie bezpłatnie.

Bohr Techniker Verband

in BORYSŁAW empfiehlt P. T. Firmen
für In- und Ausland, verlässliche Betriebs-
leiter beider Gefahrklassen unter Berück-
sichtigung der gestellten Ansprüche.

Offerten werden raschest kostenfrei
:: effektiert. ::

Warunki prenumeraty naszego pisma
wynoszą: K. 20, M. 20, Frs. 30, rocznie.

Numer pojedynczy K. 1, M. 1, Frs. 2.

Z dodatkiem:

„Dzienne wykazy galicyjskiej
produkcyjroty“ K. 25, M. 25, Frs. 35.

Ogłoszenia:

Jednorazowo cała strona K. 100.—,
pół strony K. 60.—, $\frac{1}{4}$ strona K. 35.—,
 $\frac{1}{8}$ strony K. 20.—, $\frac{1}{16}$ strony K. 12.—.

Rabaty:

przy 6 krotnem umieszczeniu	25%
„ 12 „ „ „	35%
„ 24 „ „ „	40%

Specjalne ogłoszenia (wkładki itp.)
wedle umowy.

Od powyższych cen i rabatów dal-
szych zniżek pod żadnym warunkiem się
nie udziela.

Bezugspreise unserer Zeitschrift be-
tragen K. 20, M. 20, Frs. 30, pro Jahr Mit
der Beilage:

„Tagesausweis der Galizischen
Rohölproduktion“ K. 25, M. 25,
Frs. 35, monatlich.

Insertionspreise:

Eine ganze Seite K. 100.—, $\frac{1}{2}$ Seite
K. 60.—, $\frac{1}{4}$ Seite K. 35.—, $\frac{1}{8}$ Seite K. 20.—,
 $\frac{1}{16}$ Seite K. 12.— für einmalige Einschaltung.

Rabatte:

bei 6 maliger Einschaltung	25%
„ 12 „ „	35%
„ 24 „ „	40%

Spezialreklame (Einlagen etc.) nach
Vereinbarung.

Inseraten auf niedrigeren als die an-
geführten Bedingungen werden unter kei-
nen Umständen angenommen.

Silberner & Hütter, Borysław.

Nr. Telefonu 49.

Firma utrzymuje w bogatym zapasie: Wszelkie artykuły techniczne i elektrotechniczne.

Nr. Telefonu 49.

SPECYALNOŚCI: TŁOCZNIE PAROWE, MASZYNY PAROWE. — DYNAMOMASZYNY ELEKTROMOTORY, LAMPY ŁUK. — TABLICE MARMUROWE. — SZALTOWNICE. — INSTRUMENTA DO MIERZENIA PRĄDU ELEKTRYCZNEGO, ŚWIDRY ELEKTR. LINY DRUCIANE I MANILOWE. OLEJE MASZYNOWE I CYLINDR. — PASY Z WŁOSIA WIELBLĄDOWEGO SPECYALNIE DO TŁOKOWANIA TKANE.

■ Ceny tanie, obsługa szybka. ■

DWUTYGODNIK DOSTAW

Adres Redakcy i Administracji: Lwów, ul. Kopernika
l. 21 — Kraków, ul. Jagiellońska l. 11.

Konto poczt. Kasy oszcz. l. 112,560.

Pismo fachowe, poświęcone galicyjskiemu dostawnictwu, zawiera wiadomości o wszelkich rozpisanych publicznych dostawach, o zapotrzebowaniu prywatnem i t. d. i wychodzi wraz z bezpłatnym dodatkiem p. t. „ORGANIZACYA” 1. i 15. każdego miesiąca.

Prenumerata wynosi: półrocznie 4 K rocznie 8 K.

Inseraty oblicza się bardzo umiarkowanie.

Alfons Gostkowski

LWÓW, Pasaż Hausmana Nr. 1.

Telefon Nr. 1059

przez wysokie c. k. Namiestn. mianowany i zaprzysiężony

SENZAL dla kupna i sprzedaży ropy, wosku ziemnego i produktów tych minerałów, również finansowanie terenów naftowych, kopalń, procentów brutto i udziałów.

Wszelkich informacji w sprawie lokacji kapitału w interesach naftowych udziela bezinteresownie.

EDMUND POSTĘPSKI

INŻYNIER ELEKTROTECHNIK,

przez c. k. urzędy górnicze

w Drohobyczu, Jaśle i Stanisławowie

uznany rzeczoznawca dla spraw elektrycznych

— w kopalniach naftowych i woskowych. —

Konsulent i sądownie zaprzysiężony
rzeczoznawca w dziale elektryczności.

L W Ó W | BORYSŁAW
Chrzanowskiej 11. a. | Hotel Centralny.

SKŁAD ARTYKUŁÓW TECHNICZNYCH

Elias Klinghoffer

Filie w Borysławiu i Tustanowicach.

Telefon Nr. 120. — K. Pocz. K. O.

poleca:

Pasy wiertnicze najlepszej jakości, ubrania szybowe, łączniki wentyle injektory, manometry, wodowskazy, liny druciane i manilowe narzędzia wiertnicze, oleje cylindrowe maszynowe, towott, łój i wszelkie przybory do elektryki.

== Kosztorysy na żądanie bezpłatnie. ==

PATENTY

wyjednywa we wszystkich państwach

inżynier **S. Ozbański**

przez c. k. Rząd mianowany i zaprzysiężony
rzecznik państwowy.

Wiedeń, VII., Lindengasse 2.

(Telefon 5682).

PATENTE

in allen Staaten besorgt

St. Ritter v. Ozbański

Ingenieur u. beeid. Patentanwalt.

Wien VII., Lindengasse 2.

Tel. 5662.

DOM NAFTOWY Oskar Loewenherz i Ska. W BORYSŁAWIU.

Adres telegr. LOEWENHERZ, Borysław, Nr. telefonu 8.

Pośrednictwo w kupnie i sprzedaży: kopaliń, terenów, udziałów etc. — Konsultacje. — Oszacowania, ekspertyzy terenów górniczych i naftowych. — Zgłoszenia kopaliń. — Zastępstwo wobec c. k. władz. — Wykonie planów, projektów, kosztorysów i t. d. — Wykonanie wierceń akordowych. — Roboty ziemne i budowlane.

Zastępstwo rafinerii nafty akc. Towarzystwa dla przemysłu naftowego „Schodnica“ w Dziedzicach. — Generalna reprezentacja fabryki Armatur i Maszyn Tow. Akcyjnego przedt. J. A. HILPERT z Wiednia. — Zastępstwo fabryki dla produktów chemicznych i farb BRACI KAPELUSZ w Brodach. — Zastępstwo pasów, pierścieni gumowych, ubrań szybowych i t. p.

Naphtahaus OSKAR LOEWENHERZ & CO. BORYSLAW.

Telegr.-Adr.: Loewenherz, Borysław. Telephon Nr. 8.

Geschäftskreis: Vermittlung bei An- und Verkauf von: Gruben, Terrains, Brutto- und Netto-Anteilen. — Konsultationen, Schätzungen, Expertisen, Rentabilitätsberechnungen von Gruben, Terrains etc. — Gruben-Anmeldungen. — Vertretung vor k. k. Behörden. — Ausführung von Plänen, Projektierungen, Kostenvoranschlägen. — Übernahme von Bohrakorden, Erd- und Bauarbeiten.

Vertretung der Mineralöl Raffinerie der „Schodnica“ A.-G. für Petroleum-Indust. Dziedzitz. General-Repräsentanz der Metallgrosshandlung Michael Neurath, Wien, für Galizien und Bukowina.

General-Repräsentanz der Armaturen- und Maschinen-Fabrik A. G. vormals I. A. Hilpert, Wien.

Vertretung für Bohrriemen, Gummiringe, Schachtanzüge etc. — Vertretung der Fabrik für chemische Produkte u. Farben Gebrüder Kapelus, Brody.

Już wyszła z druku MAPA GÓRNICZO- PRZEMYSŁOWA :

Galicyi z objaśnieniami

WYKONANA W PIĘCIU KOLORACH
W SKALI 1 : 600 000 OPRACOWANA WEDŁUG
NAJNOWSZYCH ŹRÓDEŁ PRZEZ
DRA. STANISŁAWA OLSZEWSKIEGO,
INŻ. GÓRN. I GEOLOGA. I JEST DO
NABYCIA W ZWIĄZKU TECHNIKÓW
: WIERTNICZYCH W BORYSŁAWIU. :

Ceny :

- 1) z polskimi objaśnieniami . . K. 36
- 2) z niemieckimi objaśnieniami
(streszczenie polskiego tekstu) . „ 25
- 3) bez Objaśnień „ 15
- 4) bez objaśnień na płótnie jako
mapa ścienna lub w formacie
kieszonkowym „ 18

Wysyłka za pobraniem, lub po otrzymaniu gotówki.

THE PETROLEUM WORLD

• CZASOPISMO ILLUSTROWANE
POŚWIĘCONE SPRAWOM PRZEMY-
ŚLU NAFTOWEGO I ŚWIATOWEJ
POLITYCE NAFTOWEJ. WYCHODZI
20. KAŻDEGO MIESIĄCA W LON-
DYNIE. ÓSMY ROK WYDAWNICTWA.

JEDYNE PIŚMO NAFTOWE STOJĄCE
W BEZPOŚREDNIM KONTAKCIE Z
KAPITAŁEM ANGIELSKIM. ORGAN
ANONSOWY WSZYSTKICH POWAŻ-
NYCH FIRM WIERTNICZYCH. JEDYNY
POWAŻNY POŚREDNIK MIĘDZY
PRZEDSIĘBIORCĄ WIERTNICZYM A
KAPITAŁEM. NAJLEPSZY ORGAN
REKLAMOWY.

CENA PRENUMERATY K. 10.20 ROCZNIE.

CENNIK ANONSÓW: Cała strona K 150.-,
pół strony K 75.-, ćwierć strony K 38.-,
Drobne ogłoszenia (posady poszukiwane
i t. p.) od K 10.-

Przy roczn. kontraktach odpowiedni rabat.

Adres Redakcyi :

THE PETROLEUM WORLD 32, Great St. Helens
LONDON E. C.

Poczt. Kasa oszcz.
Nr. 74046.

Telefon Nr. 905.

OSTROWSKI & CUDEK

DOM HANDLOWY DLA INTERESÓW
- PRZEMYSŁOWO-HANDLOWYCH -

WE LWOWIE, UL. KOPERNIKA L. 21.

PRZEPROWADZA: KUPNO I SPRZEDAŻ KOPALNÍ,
TERENÓW, UDZIAŁÓW KOPALNIANYCH,
KUPNO I SPRZEDAŻ ROPY. :: :: :: ::
ORGANIZUJE: SPÓŁKI NAFTOWE Z DROBNYMI
UDZIAŁAMI. :: :: :: :: :: ::
POLECA: PRZEDSIĘBIORCÓW WIERTNICZYCH
DO WIERCEŃ AKORDOWYCH. :: :: :: ::
OFIARUJEMY USŁUGI JAKO EKSPERCI PRZY
WSZELKICH TRANSAKCYACH Z PRZEMY-
SŁEM NAFTOWYM ŁĄCZNOŚĆ MAJĄCYCH.

POSIADAMY BOGATO ZAOPATRZONY ZBIÓR
:: :: :: KOPII MAP KATASTRALNYCH. :: :: ::

Adres dla telegramów: CUDEK LWÓW.

BIURO TECHNICZNE BRACIA STERN w BORYSŁAWIU.

Maszyny, narzędzia, żelazo i artykuły
techniczne dla wszystkich gałęzi
przemysłu naftowego.

Telefon 172.

ADRES TELEGR.: BRACIA STERN, BORYSŁAW.

ROBERT KERN

Zastępstwo Witkowick. fabryki rur.

Centralne biuro dla Galicyi
we Lwowie, Kopernika 18.

≡ Skład w Borysławiu ≡

wykonuje

Rury wiertnicze spajane i bez szwu,
Rury gazowe i wodociągowe,
Rury ropociągowe dla wysokiego ciśnienia,
Rury płomienne bez szwu,
Rury lane żelazne gazowe i wodociągowe,
Rezerwoary żelazne dla ropy, każdej wielkości,
Liny druciane marki: „Priv. öst. ung. Staats-
Eisenbahn-Gesellschaft”,
Żerdzie ratunkowe i wiertnicze witkowickiej
marki specjalnej,
Suwaki wodne i ropne, modelu ciężkiego i lek-
kiego, fabrykat specjalny,
Wszelkie armatury dla pary i wody.

Filia wiedeńskiej fabryki narzędzi firmy Blau'a i Sp.

Wiedeń, XX/2, Hellwagstrasse 4—8.

Cenniki i oferty na żądanie odwrotnie darmo i oplatnie.

Adres na telegramy: Robert Kern — Lwów.

Telefon Nr. 766.

Bracia Spitzmann

przedtem MAREK SEEMANN
DROHOBYCZ.

Filie: w Borysławiu i Tustanowicach.

Polecają

swe składy bogato zaopatrzone w artykuły techniczne,
elektrotechniczne dla wszelkich gałęzi przemysłu, tudzież
przybory dla przemysłu naftowego i głębokich wierceń.

JAKO SPECYALNOŚĆ POLECAJĄ:

1. żelazo na żerdzi wiertnicze Austriackiego Alpińskiego Tow. górniczego,
2. kompletne urządzenia rafinerii i kotły lokomobilowe, tudzież innych systemów z fabryk tow. akc. hut żelaza Zóptau i Stefanau,
3. maszyny do głębokich wierceń i wyciągowe, firmy Emil Twerdy,
4. dynamomaszyny i przybory elektryczne Austr. Zakładów Siemens i Schuckert,
5. Narzędzia wiertnicze, żorawie i części składowe maszyn Galicyjskiego Karpackiego naftowego Towarzystwa akcyjnego, przedtem Bergheim & Mac Garvey,
6. pompy parowe firmy Tangyes Ltd. Cornwall Works Birmingham,
7. motory ropne, gazowe i benzynowe najnowszych systemów,
8. kompletne urządzenia warsztatów mechanicznych, jakoto: młoty parowe, tokarnie i t. d., firmy E. Dania i Ska we Wiedniu,
9. Bolinders Towarzystwo budowy maszyn, Wiedeń.

TOWARZYSTWO dla HANDLU, PRZEMYSŁU i ROLNICTWA w e L W O W I E

Dyrekcya we Lwowie, ul. Romanowicza Nr. 1 dom własny.

Adres telegraficzny: Towarzystwo handlowe, Lwów. — Telefon Nr. 168.

Filie oraz składy: w Boryslawiu, Tustanowicach, Hubiczach, Dźwiniaczu i Krośnie.

ZASTĘPSTWO NA GALICYĘ i BUKOWINĘ:

Austryackich walcowni rur Mannesmann'a stow. zar. z ogr. por. w Wiedniu (walcownia rur stalowych bez szwu w Komotau i żelaznych, patentowo spawanych w Schönbrunn); Galicyjskiej fabryki narzędzi wiertniczych Perkins, Mac' Intosh & Zdanowicz w Stryju i Boryslawiu; Fabryki uzbrojeń (armatur) i odlewów z brązu fosforowego firmy E. von Münsterman w Bielsku.

TOWARZYSTWO UTRZYMUJE NA SKŁADACH i DOSTARCZA:

Rury wiertnicze, pompowe, gazowe i wodociągowe oraz wszelkie połączenia do tychże kotły, maszyny i pompy parowe; kompletne żorawie wiertnicze różnych systemów oraz przybory i narzędzia wiertnicze, liny stalowodruciane i manilowe; pasy wielbłądzie, bawełniane i skórzane. Materiały uszczelniające i izolacyjne. Kompletne urządzenia oświetlenia elektrycznego, kompletne urządzenia kuzienne. Przybory i artykuły techniczne. Własne biuro techniczne projektuje i wykonuje wszelkie instalacje i urządzenia dla przemysłu fabrycznego i rolniczego.

V E R E I N für HANDEL, GEWERBE und ACKERBAU in LEMBERG.

Direktion in Lemberg, Romanowiczgasse 1. Eigenes Haus.

Telegramm-Adresse: Handelsverein, Lemberg. — Telephon Nr. 168.

Filialen u. Warenlager: in Boryslaw, Tustanowice, Hubicze, Dźwiniacz u. Krosno.

VERTRETUNG FÜR GALIZIEN UND DIE BUKOWINA:

der Oesterreichischen Mannesmannröhren-Werke G. m. b. H. in Wien (Fabrik nahtloser Stahlrohre in Komotau und eiserner, patentgeschweisster in Schönbrunn); der Galizischen Bohrwerkzeuge-Fabrik Perkins, Mac' Intosh & Zdanowicz in Stryj und Boryslaw; der Armaturen-Fabrik und Phosphorbronce-Industrie E. von Münstermann in Bielitz.

DER VEREIN UNTERHÄLT AUF LAGER UND LIEFERT:

Bohr-, Pumpen-, Gas- und Wasserleitungs-Rohre wie auch alle Arten von Verbindungen für dieselben; Kessel, Dampfmaschinen und Dampfpumpen; komplette Bohrrigs verschiedener Systeme und sämtliche Bohrwerkzeuge; Stahldraht- und Manila-Seile; Kameelhaar-, Baumwoll- u. Leder-Treibriemen. Materialien für Isolations- u. Dichtungszwecke. Installationen elektrischer Beleuchtung, vollständige Einrichtungen für Schmiedewerkstätten. Diverse technische Bedarfsartikel.

Eigenes Technisches Bureau projektirt u. unternimmt Installationen aller Art sowie Einrichtungen von Industrie-Anlagen.